

NR 15 • 9. SEPTEMBER 2009

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA HÄÄLEKANDJA, ASUTATUD 1925. AASTAL

Augustikuu viimane laupäev tõi KUMU Kunstimuuseumi kokku Kaubanduskoja liikmed ning koostööpartnerid. Ärihooaja avas Koja juhatuses esimees Toomas Luman (*kelle avakõnet saate lugeda käesolevast Teatajast*).

Tegevust jagus nii lastele kui ka täiskasvanutele, muusikalist meelelahutust pakkus C-Jam, käelisi tegevusi koordineerisid Tauno Kangro ning Õpetajate maja ja kõigil külastajatel oli võimalik külastada KUMU näitust.

Ärihooaja lõpetas traditsiooniks saanud visiitkaardiloterii, mis hoidis põnevust kuni ürituse lõpuni. Võideti palju häid koostööpartnerite poolt välja pandud auhindu, peaa hinnaks oli seekord üks öö majutust kahele vabalt valitud Reval Hotels hotellis Eestis, Lätis, Leedus või Venemaal.

Ärihooaeg 2009/2010 sai rõõmsalt üheskoos avatud. Täname kõiki osalejaid, toetajaid ja koostööpartnereid ning soovime kõigile edukat ja meeldivat ärihooaega!

Kaubanduskoda avas ärihooaja KUMU-s

TÄNA LEHES:

- ▶ Muudatustest tulumaksuseaduses
- ▶ Uuest toote ohutuse seaduse eelnõust
- ▶ Tarbijausaldus on tõusmas
- ▶ Inkassotegevus muutub avatumaks

▲ Sommeljee Urvo Ugandi veinikoolitus KUMU restoranis.

▲ Tauno Kangro skulptuuri modelleerimise töötuba.

◀ Lapsed said koos koeratüdruk Lottega mängida ja joonistada.

Täname toetajaid:

KUMU, Swedbank, Nautimus, Paulig, A. Le Coq, Silberauto, Reval Hotels, Firmakink, Dermoshop, Premia, Disainikorp

enterprise
europe
network

Kaubanduskoda

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda • Toom-Kooli 17, 10130 Tallinn

Tel: 604 0060 • Faks: 604 0061 • E-post: koda@koda.ee • www.koda.ee

Teenuste osakond

Tel: 604 0077 • konsultatsioon • päritolusertifikaadid • ATA-Carnet • tollikonsultatsioonid

Tel: 604 0080 • äridelegatsioonid • messid • kontaktpäevad

Tel: 604 0081 • Kölni messid • Tel: 604 0082 • Stockholmi messid

Tel: 604 0082 • koostööpakkumised • raamatukogu

Poliitikakujundamise- ja õigusosakond

Tel: 604 0060 • konsultatsioon • majanduspoliitiline tegevus

Turundus- ja liikmesuhete osakond

Tel: 604 0089 • liikmeks astumine • liikmesuhted • avalikud suhted • Tel: 604 0085

Teataja toimetis • toimetaja Kadri Liimal • Tel: 523 6146 • E-post: kadri@koda.ee

Raamatupidamine

Tel: 604 0067

Kaubanduskoja Tartu esindus

Pikk tn 14, 51013 Tartu • Tel: 744 2196

Kaubanduskoja Pärnu esindus

Ringi 35, 80010 Pärnu • Tel: 443 0989

Kaubanduskoja Kuressaare esindus

Tallinna 16, 93811 Kuressaare • Tel: 452 4757

Kaubanduskoja Jõhvi esindus

Pargi 27-203, 41537 Jõhvi • Tel: 337 4950

TOOMAS LUMAN
Jubatusesimees

Ettevõtjate oskustest ning võimest kohaneda muutunud oludega sõltub Eesti majanduse tulevik

Austatud Kaubanduskoja liikmed, head ettevõtlikud inimesed!

Loodan, et tõsiseid pingutusi ja suurt pühendumust nõudvad ajad ettevõtluses on teile suvel siiski andnud võimaluse ka veidi puhata ja teie vaim on uue ärihooaja alguses virge ning hakkamist täis. Soovin seda eelkõige seetõttu, et vaatamata juba üsna positiivsetele ajalehepealkirjadele sel nädalal, on majanduskriisi mõjud ettevõtlussektoris endiselt avaldumas ning pinget jätkub.

Paljud prognoosid kriisi kestvuse ja sügavuse kohta on osutunud kasutuks. Olen ka varem öelnud, et põhjuseks on see, et me ei tea, kui palju ebapädevaid otsuseid on Eestis ja mitte ainult Eestis, vaid kogu maailmas tehtud. Õnneks on elus pea kõike võimalik muuta ja parandada. Ma loodan ja usun, et ettevõtjad on põhjalikult oma äride tegevuse üle vaadanud ja vajalikud korrektiivid teinud. Paljud on pidanud tunnistama ka äriidee mittekandvust. Kaubanduskoja igapäevane kogemus näitab, et kriis on pannud meid palju rahvusvaheliselt mõtlema ja lausa sundinud koduõuel kaugemale uusi võimalusi otsima minema.

Ma ei saa aga kahjuks öelda seda meie poliitikakujundajate kohta. Viigade tunnistamine ja enamgi veel – nende parandamine – on poliitikas miskipärast raskem. Hiljutine pilgusheit oma ettevõtete majandustulemustele näitas, et oleme pidanud konkurentsivõime säilitamiseks kolmandiku võrra kahandama oma üldhalduskulusid. Ma usun, et paljudel teist on see number sarnane. Sarnane võiks ta olla ka avalikus teenistuses. Viidates valimistele ja vajadusele säilitada riigi põhiteenused, on kulude, mis viimasel paaril kasvuaastal kasvasid tootlikkusest kordades enam, kärpimine osutunud ületamatult raskeks.

Küsimus ju polegi nii väga selles, et riigis peaks kõik toimima sarnaselt ettevõtjatega, vaid pigem ikka meie riigi usaldusväärsuses ja pikaajalises konkurentsivõimes. Pea aasta otsa oleme pidanud võitlema devalveerimishirmuga ja hinge kinni pidades lootnud Maastrichti kriteeriumite täitmist. Täna on minu arvates ilmselge, et meil ei ole alternatiive ühisraha euro kasutuselevõtule. Need, kes soovivad Eesti riigil laenu võtta ja rasked ajad ilma püksirihma koomale tõmbamata üle elada, peavad siiski kord veel üle vaatama meie erasektori laenukoormuse. Nii

nagu maksukoormusel on lagi nii on ka meie riigil tervikuna piirangud laenatud tulevikus tagasi maksta. See, et avaliku sektori laenukoormus on Euroopa mõistes madal, ei tähenda seda, et Eesti majanduse laenukoormus on madal. Nii riigi kui ka erasektori poolt laenatud raha tuleb meil, ettevõtjatel ehk siis Eesti majandusel, tulevikus tagasi maksta. Kes teist sooviks aga hetkel oma laenukoormust tõsta?

Kahjuks on ka hirm, et sügiseks on Eestis pea 100 000 töötut, realiseerumas. Uus töölepinguseadus, mis üle kivide ja kändude juulist jõustus, teeb küll uute töökohtade loomise lihtsamaks seeläbi, et teame, et loodud töökohta koondamine pole enam nii kulukas kui varem. Fakt on aga see, et iga uue töökohta loomine nõuab investeringuid. Ei ole põhjust loota, et Eesti suudab meelitada palju investeringuid Hiinast, Ameerikast või rikkastest Araabia riikidest. Meie põhilisteks investoreteks on ja jäävad naabrid Skandinaaviast ja mujalt Läänemere äärest. Nende ajalooline kogemus kriisidega toimetulekuks on aga just devalveerimine, mille ootus Eesti puhul kõrgena püsib. Ainus võimalus see hirm kaotada on euro kasutuselevõtt.

Euroopa Liitu astudes olid veenvateks argumentideks võrdlused, mis juhtub siis kui me ei liitu. Ka nüüd on juba olemas sarnased hinnangud euro kasutuselevõtu viibimise kohta. Selle mõju investeringute sissevoolule ja seega töökohtade loomisele ning Eesti Panga hinnangul ka maksude laekumisele on märkimisväärne.

Ma ei ole optimist selles osas, mis puudutab riigile ja ettevõtjatele oluliste otsuste nagu haldus- ja hariduskorralduse reform – tegemisse pidevas valimisteks valmistamise käigus, kuid ühisraha euro kasutuselevõtt ja selleks vajalike kriteeriumite täitmine toob meile kõigile majanduskasvu lähemale.

Selge on see, et ega see eurogi imerohi pole, kuid ilma selleta on asi kahjuks palju hullem. Seega on kõik pingutused euro kasutuselevõtuks, ükskõik kui rasked nad ka poleks, tarvilikud ja mõödapääsmatud. Head ettevõtjad, meist ja meie oskustest ning võimest kohaneda muutunud oludega sõltub Eesti majanduse tulevik siiski kõige enam.

Soovin teile tarkust, tarmukust ja jõudu sellega toime tulemiseks!

Sisukord

Juhtkiri	
Toomas Lumani kõne Ärihooaja avamisel	3
Seadusandlus	
Suur hulk tulumaksuseadusesse kavandatud muudatusi	5
Toote ohutuse seaduse eelnõu	7
Eesti Konjunktuuriinstituut	
Tarbijaosalduis tõusis augustis	9
Nõuanne	
Inkassotegevus muutub avatuks ja võlgnikud saavad abimehe	10
Sotsiaalne ettevõtetus	
Iga laps on oluline	11
Juhtimisveerg	
Sorry, aga sa töötad liiga palju	12
Innovatsiooniveerg	
Innovatsioon sünnib käsikäes loominguga	13
Liikmeintervjuu	
EMI EWT – 20 aastat koolituskogemust	14
Teated	15
Liikmelt liikmele	23
Riigihanketeated	24
Koostööpakkumised	25
Juubiarid	26

Kalender

14. september	Eesti-Gruusia ärifoorum, Gruusia peaministri visiit koos teda saatva äridelegatsiooniga Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Viive Raid • Tel: 604 0092 • E-post: viive@koda.ee
15. september	Messikoolitus „Tulemuslik messiturundus – töö enne messi, messi ajal ja pärast messi!” (eesti keeles) Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Liis Lehesalu • Tel: 604 0081 • E-post: liis@koda.ee
15. september	Eesti Ettevõtete Konkurentsivõime Edetabeli võitjate pidulik autasustamine Estonia Kontserdisaal (Estonia pst 4, Tallinn) Piret Salmistu • Tel: 604 0060 • E-post: piret@koda.ee
16. september	Seminar „Lepingutest tulenevad õiguskaitsvahendid” Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Kati Krass • Tel: 443 0989 • E-post: kati@koda.ee
17. september	Seminar „Mis mõjutab sinu äri? Raha. Kaubamärk. Tarkvara. Tulu.” Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Liis Lehesalu • Tel: 604 0081 • E-post: liis@koda.ee
17. september	„Sissevaade Euroopa Liidu struktuuride toimimisse” – Pärastlõuna Peep Mardistega Meresuu Hotellis (Aia 48a, Narva-Jõesuu) Margus Ilmjärv • Tel: 337 4950 • E-post: margus@koda.ee
22. september	Seminar „Eesti ettevõtjate võimalused ÜRO riigihangetel osalemisel” Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Viktoria Indrisova • Tel: 604 0060 • E-post: viktoria@koda.ee
24. september	Seminar „Sihtturg – Leedu” Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Viive Raid • Tel: 604 0092 • E-post: viive@koda.ee
28. september	Seminar „Maksumuudatused, aktuaalteemad ja uuemad kohtulahendid” Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Kati Krass • Tel: 443 0989 • E-post: kati@koda.ee
29. september	Seminar „Muudatused ehitusseaduses” Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Toomas Hansson • Tel: 744 2196 • E-post: toomas@koda.ee
30. september	Venekeelne seminar „Olulisemad muudatused uues töölepinguseaduses” Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Kati Krass • Tel: 443 0989 • E-post: kati@koda.ee
1. oktoober	Venekeelne seminar Jõhvis „Uus Töölepinguseadus – lühidalt olulisest” Kaubanduskoja Jõhvi esinduses (Pargi 27, Jõhvi) Margus Ilmjärv • Tel: 337 4950 • E-post: margus@koda.ee
6. oktoober	Seminar „Uuest töölepingu seadusest raamatupidajatele Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Toomas Hansson • Tel: 744 2196 • E-post: toomas@koda.ee
8. oktoober	Tallinna ettevõtluspäeva raames läbiviidav seminar „Väliskaubanduse rahastamine” Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Marju Männik • Tel: 604 0079 • E-post: marju.mannik@koda.ee
Detsembrini 2009	„Mentoripõhine e-õpe” – tasuta ID-kaardi koolitus Toimumiskoht ja aeg vastavalt tellija soovile. Läbiviija BCS Koolitus. Piret Elm • Tel: 699 8155 • E-post: piret.elm@bcs.ee Piret Salmistu • Tel: 604 0060 • E-post: piret@koda.ee

MAIT PALTS

Politiikakujundamise- ja õigusosakonna juhataja

Suur hulk tulumaksuseadusesse kavandatud muudatusi

Hiljuti Rahandusministeeriumi poolt arvamuse avaldamiseks saadetud mitmete maksuseaduste muutmise eelnõu peamisteks märksõnadeks on residentide ja mitteresidentide võrdsem kohtlemine tulumaksuseaduse tähenduses. Siiski, sellega eelnõu ei piirdu. Kuigi väiksemaid muudatusi on kõikides peamistes maksuseadustes, tuleb olulisemaks lugeda kindlasti tulumaksuseaduses (TMS) kavandatud.

Lühidalt:

Mitteresidendi püsiv tegevuskoht tekib reaalsest majandustegevusest Eestis.

Seotud isikute määratlus laieneks ja muutuks hägusemaks.

Tulumaksusoodustus laieneks ka välisriigi organisatsioonidele tehtud annetustele.

Elukoha müügi maksusoodustus edaspidi vaid rahvastiku registri andmete alusel.

Mitteresidendi püsiva tegevuskoha tekkimise kriteeriumid, seotud isikute määratlus seoses siirdehindadega, kingituste ja annetuste tulumaksusoodustus, kui neid tehakse teiste EL liikmeriikide organisatsioonidele, elukoha võõrandamisel saadud kasu tulumaksuvabastuse piiramine ning seotud isikute poolt tehtud soodustuste lugemine erisoodustuseks on vaid mõned olulisemad muudatused, mida TMS-is kavandatakse teha. Järgnevalt mõningatest lähemalt.

Mitteresidendi püsiv tegevuskoht tekib reaalsest majandustegevusest Eestis

Teatavasti reguleerib TMS § 7 neid tingimusi, millal tekib mitteresidendi püsiv tegevuskoht Eestis. See on eelkõige oluline just maksustamise (maksukohustuse tekkimise) seisukohast. Hetkel määratleb TMS mitteresidendi püsiva tegevuskoha mõiste eelkõige geograafilise kohana kohta, mille kaudu toimub täielikult või osaliselt mitteresidendi püsiv majandustegevus Eestis. Mitteresidendi kasutuses olev geograafiliselt piiritletud koht ei ole püsiva tegevuskoha tekkimiseks ilmtingimata siiski vajalik,

sest püsiv tegevuskoht võib tekkida ka liikuva tegevuse osas ning mitteresidendi nimel lepinguid sõlmima volitatud esindaja kaudu tehtud tehingute osas (nt püsivalt Eestis tegutsev müügiesindaja). Eelnõu kohaselt soovitaksegi täpsustada, et püsiv tegevuskoht tekib Eestis siis, kui mitteresidendil on Eestis toimuva püsiva majandustegevuse osas sõlmitud lepingute tulemusena tekkinud õigused ja kohustused. Püsiv tegevuskoht ei teki näiteks juhul, kui mitteresident saadab Eestisse esindaja, kelle ülesandeks on üksnes mitteresidendi kauba või teenuse reklaamimine või turustamise ettevalmistamine sellisel viisil, mis ei too mitteresidendile kaasa kohustus.

Eelnõu kohaselt soovitakse seadusest jätta välja püsivate tegevuskohtade näidisloetelu (praegu TMS § 7 lõikes 1), selle asemel on üldiselt sõnastatud kriteeriumid, mille alusel püsiv tegevuskoht tekib. Seda on põhjendatud asjaoluga, et näidisloetelu on mõnevõrra eksitav, kuna jätab petliku mulje, et loetletud kohad ongi püsivad tegevuskohad. Kuna püsiva tegevuskoha tekkimiseks on eelkõige vajalik majandustegevuse toimumine, mitte geograafiliselt piiritletud koha olemasolu, võib selline loetelu ilmselt tõesti

pisut eksitav olla, mistõttu võib näidisloetelust ka loobuda.

Kavandatavate muudatuste valguses tuleb siiski silmas pidada, et ka edaspidi kasutatakse püsiva tegevuskoha määratlemisel riikidevaheliste topeltmaksustamise vältimise lepinguid kui need on sõlmitud, kuna lepingu määratlus on autonoomne ja tulumaksuseaduse määratluse suhtes ülimuslik.

Seotud isikute määratlus laieneks ja muutuks hägusemaks

Seotud isikute määratlus seondub tulumaksu seisukohast mitmete aspektidega – näiteks siirdehindadega (seotud isikute vahaliste tehingute maksustamine). Võrreldes kehtivas seaduses sisalduva kinnise loeteluga, soovitakse eelnõu kohaselt rakendada aga üldisemat isikute seotuse määratlust, mille kohaselt on isikud seotud ühise majandusliku huvi või valitseva mõju kaudu. Loetelu jääks sellisel juhul vaid näitlikuks ehk avatuks.

Eelnõu seletuskirjas on ühist majanduslikku huvi pisut ka täpsustatud. On selgitatud, et ühise majandusliku huvi puhul tegutsevad isikud ühise eesmärgi nimel, annavad näiteks mõlemad oma panuse toote

või teenuse väljatöötamise, valmistamise või turule toomisesse. „Ühine majanduslik huvi on kindlasti ka isikutel, kes sõlmivad omavahel kulude jagamise kokkuleppeid. Isikuid seob ühine majanduslik huvi ka juhul, kui nad sõlmivad kokkuleppe turuväärtusest erineva hinnaga tehingu tegemiseks eesmärgiga jagada omavahel maksukohustuse täitmisest kõrvalehoidmisega „säätetud“ summa,” kirjeldab seletuskiri.

Samuti on valitsev mõju paljuski hinnangu küsimus: valitsev mõju võib tuleneda näiteks enamusosalusest teise isiku hääleõiguses või seadusest või lepingust tulenevast otsesest või kaudsest õigusest (asutajaõigusi teostades või üldkoosoleku otsusega) nimetada või tagasi kutsuda enamikku tegevjuhtkonnast või kõrgema juhtorgani liikmetest. Samuti on eelnõu koostajad hinnanud, et valitseva mõju tingimuse võib täidetuks lugeda ka juhul, kui valitsevat mõju omatakse kaudselt või teiste valitseva või olulise mõju all olevate isikute kaudu.

Muuhulgas on eelnõu kohaselt seotud isikute näidisloetellu lisatud elukaaslased. Nii soovitakse vältida selliseid maksupettusi, kus turuväärtusest erineva hinnaga tehtud omavaheliste tehingute kaudu üritatakse elukaaslaste kontrolli all olevate äriühingute kasumit maksuvabalt välja viia.

Tuleb nentida, et eesmärk võib sellisel muudatusel olla isegi põhjendatav, kuid siiski ei ole võimalik nõustuda õiguskorras mujal määratlemata mõistete lisamisega maksuseadustesse.

Maksukohustus peab olema siiski maksukohustuslasele selge ja arusaadav seadusest. Võib vaid ennustada, milliseid arusaamatusi selline muudatus kaasa tooks, kuni olukorran, kus maksuhaldur peab vajalikuks asuda „elukaaslust“ oma juhendites selgitama. Sellest lähtu-

valt ei ole taolist muudatust vähemalt eelnõus toodud kujul võimalik kindlasti toetada.

Tulumaksusoodustus laieneks ka välisriigi organisatsioonidele tehtud annetustele

Teatavasti on Euroopa Komisjon algatanud Eesti suhtes rikkumismenetluse kingituste ja annetuste tulumaksusoodustuse küsimuses, leides, et riik ei täida EL asutamislepingust tulenevaid kohustusi, käsitledes annetusi teiste liikmesriikide organisatsioonidele vähem soodsalt kui Eestis asutatud organisatsioonidele tehtud annetusi. Keeldu anda maksusoodustusi vaid oma riigis tegutsevatele mittetulundusühingutele on väljendanud ka Euroopa Kohus.

Liikmesriik võib küll otsustada, milliseid tingimusi peab mittetulundusühing maksusoodustuse saamiseks täitma ja millist avalikku huvi edendama (millal võib kuuluda tulumaksusoodustusega mittetulundusühingute ja sihtasutuste nimekirja), aga soodustust tuleb võrdse kohtlemise tagamiseks võimaldada samadel tingimustel ka teises liikmesriigis asutatud ühingutele.

Vastuolu kõrvaldamiseks asutamislepingu kapitali vaba liikumise sätetega võrdsustatakse TMS kohaselt maksusoodustusega ühingute nimekirja kantud ühingutega muus liikmesriigis asutatud mittetulundusühingud, kui on tõendatud ühingu vastavus TMS §-s 11 sätestatud nimekirja kandmise nõuetele. Ehk teise riigi ühing peab vastama samadele kriteeriumitele, millele Eestis asutatud ühing. Kuigi sellega ilmselt formaalne vastuolu likvideeritakse, võib tingimustele vastavuse tuvastamine paraku ka hulga probleeme põhjustada, mistõttu tuleks just võimalike praktiliste lahenduste osas muudatusi veel analüüsida.

Elukoha müügi maksusoodustus edaspidi vaid rahvastikuregistri andmete alusel

Kinnisasjade võõrandamisel saadava tulu maksustamise küsimustest ja probleemidest on juba pikemat aega põgusalt räägitud. Eelkõige on küsimuse all olnud, kas ja kui palju peaks olema elukohana kasutatava kinnisasja võõrandamisel saanud tulu tulumaksust vabastatud. Praegu kehtiv TMS § 15 lõige 5 ei näe piisava selgusega ette maksuvabastuse tingimusi, mistõttu on põhimõtteliselt võimalik seda kasutada ka eluruumi puhul, kus elati väga lühikest aega. Praktikas tähendab see, et seaduse mõttet kõrvale hiilides on võimalik maksuvabastust kasutada ka näiteks edasimüügi eesmärgil soetatud kinnisvara võõrandamisel. Elukoha võõrandamise maksuvabastuse reeglite kitsendamist (nt minimaalse elukohana kasutamise perioodi kehtestamine või suvilate müügist saadud tulu maksuvabastusest loobumine) soovitas Eestil kaaluda ka Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon (OECD) oma hiljutises raportis. Nüüd selle poole reaalseid samme astuda ka soovitakse.

Eelnõu kohaselt on kinnisasja, elamuühistu liikmemaksu või hooneühistu liikmelisuse võõrandamisest saadud kasu maksuvaba, kui maksumaksjal oli seal elukoht vähemalt 12 kuul kahe aasta kestel enne võõrandamist. Kehtiva seaduse kohaselt on nõutav elukohana kasutamine kuni võõrandamiseni. Seega võib öelda, et selles osas on eelnõu isegi mõnevõrra paindlikum.

Elukoha määratlemisel soovitakse edaspidi tugineda senisest rohkem rahvastikuregistri andmetele. Rahvastikuregistri seaduse kohaselt on isik kohustatud hoolitsema enda elukoha aadressi õigsuse eest rahvastikuregistris ning asudes püsivalt

elama teise elukohta, esitama 30 päeva jooksul uue elukoha aadressi rahvastikuregistrisse kandmiseks.

Sama seaduse järgi esitatakse elukoha registreerimisel ühe elukoha aadress ja kui isik kasutab elamiseks mitut elukohta, esitab ta registrisse kandmiseks oma valikul neist ühe aadressi.

Ülaltoodud kohustusi arvestades muudab elukoha võõrandamise maksuvabastuse sidumine rahvastikuregistri andmetega maksuvabastuse ilmselt veidi sihipärasemaks ja selle kasutamise hõlpsamini kontrollitavaks.

Seletuskirja kohaselt eeldatakse, et sellise muudatuse tagajärjel suureneb ka rahvastikuregistri andmete usaldusväärsus, sest hoolimata elukoha andmete registreerimise kohustuslikkusest register praegu sageli isiku tegelikku elukohta ei kajasta. Samas välistab eelnõu maksuvabastuse juhul, kui maksuhalduril on andmeid, et isiku tegelik elukoht ei vasta registrijärgsele, st üksnes registrikanne maksuvabastusele õigust ei anna, vajalik on ka faktiline elukohana kasutamine.

Veidi problemaatilisem on aga kavandatud täiendav abinõu nn kuritarvituste vältimiseks. Nimelt soovitakse seadusesse lisada ka täiendav piirang, mille kohaselt on maksuvabastust kasutades kahe aasta jooksul võimalik müüa üks elukoht; enamate tehingute korral on saadud kasu maksustatav. Kuna on võimalik, et sellega piiratakse kaudselt omandi vaba kasutamist ja võrdset kohtlemist, tuleb selle muudatuse mõjusid enne nõustumist kindlasti täiendavalt analüüsida.

Loomulikult on eelnõus muudatusi veel ning nagu alati on selle tekst koos seletuskirjaga avaldatud ka Kaubanduskoja veebilehel, majanduspoliitika aktuaalsete teemade all. Oodatud on kõik ettepanekud ja märkused eelnõu kohta. **T**

KOIDU MÖLDERSON

Poliitikaajundamise- ja õigusosakonna jurist

Toote ohutuse seaduse eelnõu

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi poolt on hetkel kooskõlastamisel toote ohutuse seaduse eelnõu. Kui varem olid toote ohutust puudutavad reeglid laiali pillutatud vähemalt kolme eri seaduse vahel: toote ja teenuse ohutuse seadus, toote nõuetele vastavuse tõendamise seadus ning tehnilise normi ja standardi seadus, siis nüüd soovitakse ühte seadusesse koondada kõik kaupade vaba liikumist takistavate tehniliste kaubandustõkete vältimisele suunatud ELi õigusaktidest tulenev regulatsioon.

Uus toote ohutuse seaduse eelnõu ei sisalda teenuse ohutust käsitlevat regulatsiooni

Erinevalt asendatavast toote ja teenuse ohutuse seadusest ei sisalda uus toote ohutuse seaduse eelnõu teenuse ohutust käsitlevat regulatsiooni. Teenuse ohutuse teema peetakse sobilikumaks reguleerida teenuste direktiivi ülevõtva õigusaktiga ja seda eriti, kuna teenuste ohutus on ka kehtivas toote ja teenuse ohutuse seaduses väga minimaalselt reguleeritud ning oma olemuselt on teenuste ohutus erinev toodete ohutusest ja selle tagamisele suunatud meetmetest. Kuna teenuste direktiivi ülevõtmine peaks toimuma hiljemalt käesoleva aasta lõpuks ning uus toote ohutuse seadus on plaanis jõustada 2010. aasta algusest, siis peaksid nii toote kui ka teenuse ohutuse regulatsioonid uuel kujul kasutusse tulema uue aasta algusest.

Kuna eelnõusse on kokku toodud mitmed erinevad seadused, siis eelnõu reguleerimisala on avaram pelgalt toote ohutusest. Eelnõu reguleerib lisaks toote ohutusele ka toote nõuetele vastavust, turujärelevat, vastavushindamist ja akrediteerimissüsteemi ning lisaks

veel ettevõtjate kohustusi, tehnilist normi ja standardit, vastutust kehtestatud nõuete rikkumisel jne. Võrreldes praegu kehtivate seadustega ei too uus toote ohutuse seaduse eelnõu põhimõttelisi muudatusi.

Mõningaid olulisemaid eelnõu sätteid pikemalt välja tuues

Toode on eelnõus defineeritud, kui valmistamisprotsessi teel saadud aine, valmistis või kaup, mis ei ole toiduaine, loomasööt, elusloom või -taim ega inimeselt, taimedelt või loomadelt pärit toode, mis on vahetult seotud nende tulevase paljunemisega.

Lisaks mõistetakse toote all igasuguseid tarbijale ette nähtud tooteid, ka selliseid, mida tarbija võib tõenäoliselt kasutada ka juhul, kui see pole talle ette nähtud, kaasaarvatud teenuse osutamisel tarbijale kättesaadavaks tehtud toode, mida tasu eest või tasuta pakutakse või tehakse kättesaadavaks majandus- või kutsetegevuse käigus sõltumata sellest, kas toode on uus, kasutatud või parendatud. Tarbijale mõeldud toodete eristamine on oluline ka seaduse kohaldamise tõttu – näiteks tarbijale turul kättesaadavaks tehtava tootega peavad

olema kaasas vähemalt eesti-keelsed juhised ja ohutusteave. Samuti on tarbijale mõeldud toodete osas võimalik järelevalveasutustel rakendada konkreetsemad meetmeid.

Eelnõuga jäetakse reguleerimisalast välja ka antiikesemena pakutavad tooted ning tooted, mida lastakse turule või tehakse seal kättesaadavaks tootena, mida enne kasutamist tuleb remontida või taastada, eeldusel, et ettevõtja selgelt teavitab sellest asjaolust isikut, kellele ta toote üle annab. Seega olulisel määral toote mõistet ei laiendata ega muudeta.

Turule ei või lasta ja kasutada ei tohi toodet, mis on ohtlik või mis ei vasta nõuetele

Lühidalt öeldes: turule ei või lasta ja kasutusele ei tohi võtta toodet, mis on ohtlik või mis ei vasta nõuetele ning mille nõuetele vastavus ei ole ettenähtud korras tõendatud. Mis nõuetele peavad tooted vastama, sätestatakse erinevates seadustes või näiteks on ka Euroopa Komisjonil õigus otsustada turul oleva toote ohutuse üle ning liikmesriikidele jääb kohustus vastavalt tehtud otsusele kas piirata toote kättesaadavust turul või kehtestada

eritingimused toote kättesaadavaks tegemiseks. Taolisi otsuseid teeb Euroopa Komisjon tähtajaga kuni üks aasta. Üldiselt tuleb aga toote ohutust eeldada, kui toode vastab selle Euroopa Liidu riigi, kus ta on turule lastud, tervisekaitse- ja ohutuse nõuetele.

Toodete ohutuse ja nõuetele vastavuse saavutamiseks on eelnõus vastavushindamine ja turujärelevat. Vastavushindamise kaudu tõendab tootja toote nõuetele vastavust, turujärelevat kaudu vastab riiklikku järelevat tegev asutus nõuetele mittevastavad või ohtlikud tooted.

Eelnõuga reguleeritakse ka ettevõtja kohustused toote ohutuse tagamisel. Antud juhul „ettevõtja“ mõiste on eelnõus uus, aga vastab kehtiva toote ja teenuse ohutuse seaduse „tootja“ mõistele ning kaasab ka „levitaja“. See tähendab, et ettevõtja eelnõus on tootja, volitatud esindaja, importija ning levitaja.

Peamine vastutus toote ohutuse tagamisel on tootjal

Vastavalt toote ohutuse seaduse eelnõu seletuskirjale on peamine vastutus toote ohutuse tagamisel tootjal, kes on kohustatud turule

laskma ainult ohutuid tooteid. Samuti on tootjal kohustus olla teadlik tootega kaasnevatest võimalikest ohtudest ning võtta nende vältimiseks kasutusele sobivaid meetmeid, teavitada tarbijat toote võimalikest ohtudest, märgistada nõuetekohaselt toode või selle pakend ning teha koostööd järelevalveasutustega. Kui tootja ei asu Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigis, kohaldatakse neid nõudeid tootja esindajale. Kui tootjal ei ole esindajat, kohaldatakse neid nõudeid importijale.

Levitajatele kohustuste kehtestamisel on eesmärk tagada nende proportsionaalsus levitaja asjakohase vastutusega ohutusnõuete tagamisel. Levitajal ei ole lubatud teha turul kättesaadavaks toodet, mis temale teadaolevalt ei ole ohutu. Samuti peab levitaja osalema tema tegevuse ulatuses turule lastud toote ohutuse seires, edastama tootjale teavet toote ohtude kohta, hoidma toote päritolu väljaselgitamiseks vajalikku dokumentatsiooni ning tegema ohtude vältimiseks koostööd tootjate ja järelevalveasutustega.

Kõik ettevõtjad peavad tooteid turule lastes või neid seal kättesaadavaks tehes olema vastutustundlikud, järgima hoolsuskohustust ning tagama kooskõla asjakohaste õigusaktidest tulenevate nõuetega.

Ettevõtjate kohustused jagunevad selgelt ja proportsionaalselt vastavalt iga ettevõtja rollile tarne- ja turustusprotsessis. Kuna teatud ülesandeid saab täita ainult tootja, siis on vajalik teha selget vahet tootja ning turustusahela edasiste ettevõtjate vahel.

Vajalik on samuti teha selget vahet importija ja levitaja vahel, sest importija toob tooteid ühenduse turule kolmandatest riikidest. Importija peab seega tagama nimeetatud toodete vastavuse ühenduse nõuetele.

Teavitada tuleb vaid toodet või toote turustamist mõjutavatest tehnilistest normidest sisaldavatest eelnõudest

Eelnõusse on kaasatud ka tehnilise normi ja standardi seadus, mille põhimõtted uues toote ohutuse seaduses ei muutu. Seega, endiselt seatakse liikmesriikidele kohustus teavitada Euroopa Komisjoni kõigist siseriiklike õigusaktide eelnõudest, mis sisaldavad toodete kohta käivat tehnilist normi või nõuet infoühiskonna teenusele. Teavitamise eesmärk on anda komisjonile ning viimase vahendusel teistele liikmesriikidele võimalus reageerida kavandatavatele normidele, mille kehtestamine antud liikmesriigis võib kahjustada teiste liikmesriikide huve kaupade vaba liikumise osas. Kehtivas tehnilise normi ja standardi seaduses on teavitamise kohustus ka teenustele nõudeid kehtestavates õigusaktidest, samas Euroopa Liidu seadusandlus nii laia käsitlust ei nõua ning seega sätestatakse teavitamise kohustus kitsamalt – teavitada tuleb vaid toodet või toote turustamist mõjutavatest tehnilistest normidest sisaldavatest eelnõudest.

Lisaks täpsustatakse ka turujärelevalves osalevate asutuste pädevus, loetletud on järelevalveasutused ning nende järelevalve valdkonnad. Regulatsiooni põhjenduseks tuuakse hetkeolukord, kus valitseb ebaselgus, millise järelevalveasutuse poole peaks pöörduma ehk kelle pädevusse üks või teine valdkond kuulub. **T**

Eelnõu ja seletuskirjaga on võimalik lähemalt tutvuda Kaubanduskoja veebilehel www.koda.ee/?id=1300 ning jätkuvalt ootame ka ettepanekuid ja kommentaare.

Koja gallupid

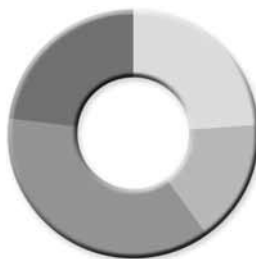
Kas toetaksite riigi poolt riigihangete suuremat ühendamist ja hangete korraldamist ühtse riigiasutuse poolt?

- Jah, eelkõige aitaks see vähendada korrupsiooni – 18%
- Jah, kasu oleks eelkõige läbi hangete parema korraldamise – 13%
- Jah, eelkõige väljenduks kasu riigile madalamas hinnas ja kõrgemas kvaliteedis – 8%
- Ei pea hangete ühtset korraldamist vajalikuks – 8%
- Ei toeta, kuna kannatavad väiksemad pakkujad ja halveneb konkurents – 42%
- Ei toeta, kuna suurte mahtude korral muutub hangete korraldamine ja neil osalemine keerukamaks – 11%

(Vastajaid 38)

Kas toetaksite riigi tugifunktsioonide (raamatupidamine, personalitöö, hangete korraldamine jne) üleandmist erasektorile?

- Jah, erafirmad suudaksid neid funktsioone efektiivsemalt ja odavamalt täita – 24%
- Jah, kuid riigile kohustuste võtmisega seotud tegevused nt hanked, peaksid jääma riigi korraldada – 16%
- Ei, aga riigi tugifunktsioonide täitmine tuleks koondada ja teostada tsentraliseeritult ühes riigiasutuses – 37%
- Ei toeta – 23%
- Ei oska öelda – 0%

(Vastajaid 70)

LEEV KUUM

Eesti Konjunktuuriinstituudi
juhtivteadur

Tarbijausaldus tõusis augustis

Finants- ja majanduskriisid on suuresti usalduskriisid. Seepärast on kriisi kulgemise (arengu) hindamise üheks oluliseks instrumendiks tarbijate usalduse (kindlustunde) regulaarne mõõtmine. Kuigi arenenud riikides tehakse seda kogu aeg (pidevalt), on nüüd, kriisi ajal paljudes riikides tarbijausalduse muutumisele oluliselt rohkem tähelepanu pööratud.

Tarbijausalduse mõõtmine toimub leibkondade küsitluse teel, kusjuures vastav küsimustik ja tulemuste töötlemine on rahvusvaheliselt harmoneeritud. Eesti osaleb selles vaatlussüsteemis alates 1992. aastast. Uuringut viib läbi Eesti Konjunktuuriinstituut, kes küsitleb sellel otstarbel iga kuu 800 peret (telefoni teel, suunatud juhuvaliku alusel). Uuring kannab tarbijabaromeetri nime ning küsitluse tulemused väljendatakse esimesel etapil saldodena (iga küsimuse kohta eraldi) ning teisel etapil arvutatakse nelja kõige olulisema küsimuse vastuste (saldode) baasil üldistav näitaja, mida nimetatakse tarbijate kindlustunde indikaatoriks (-indeksiks).

Headel aegadel on valdav osa peresid oma eluga rahul, vaatavad tulevikku optimistlikult, ei tunne hirmu töötajäämise pärast, rahaliselt tullakse ots-otsaga kokku, kulutatakse raha püsikaupade ostmiseks jne, mistõttu kindlustunde indikaator on positiivne. Näiteks 2007. jaanuaris oli meie tarbijausalduse näitaja 13 punkti ja esimese poolaasta 6 kuu keskmine 9 punkti. Järgmisel (2008) aastal alanud majanduslangus viis indikaatori aga langusesse. See kestis kuni k.a märtsini, mil näitaja oli kukkunud miinus 37-le.

Viimasel viiel kuul on miinus aga vähenenud ning augustis näitas baromeeter tarbijausalduseks miinus 24 punkti. Tuginedes teiste riikide kogemustele, saame rääkida olukorrast, mida võib sõnastada – kriisi selgroog on murtud. Mõistagi ei tule sellest aru saada nii, et kriis on möödunud. Tarbijabaromeetri aspektist vaadates peaks selleks kindlustundeindikaator tõusma plusspoolele ehk mõnedel hinnangutel vähemalt miinus 10-le, mis väljendab Euroopa riikide pikaajalist keskmist taset.

Et olukord augustis oli (vaatamata paranemisele võrreldes märtsiga) veel kehv, seda näitavad augusti uuringu tulemused. Iseloomustame kõrvalolevas tabelis neid 3 küsimuse osas (kokku on ankeedis küsimusi 12, võrdluseks on toodud kaks aastat varasemad tulemused, vastuste jagunemine %-des). **T**

Lisainfo: Eesti Konjunktuuriinstituudi veebilehel www.ki.ee ja EKI kvartaalne väljaanne „Konjunktuur” (aastatellimus 1700 krooni).

Vastusevariandid	Vastuste jagunemine (%)	
Teie perekonna majanduslik olukord (võrreldes sellega, mis oli 12 kuud tagasi)		
	august 2007	august 2009
palju parem	2,5	0
mõnevõrra parem	31,1	3,9
sama	52,4	43,3
mõnevõrra halvem	11,4	40,8
palju halvem	2,3	11,4
ei oska öelda	0,4	0,8
saldo	10	-30
Eesti majanduslik olukord (võrreldes sellega, mis oli 12 kuud tagasi, ekspert hinnang)		
	august 2007	august 2009
palju parem	2,0	0
mõnevõrra parem	44,8	1,1
sama	25,1	10,3
mõnevõrra halvem	16,9	52,4
palju halvem	2,6	29,1
ei oska öelda	8,6	7,1
saldo	13	-55
Tööpuudus järgneva 12 kuu jooksul (ekspert hinnang)		
	august 2007	august 2009
kasvab tunduvalt	2,8	18,6
kasvab mõnevõrra	16,9	50,6
jääb samaks	41,9	16,3
väheneb mõnevõrra	23,9	7,8
väheneb tunduvalt	3,4	0,5
ei oska öelda	11,3	6,3
saldo	-4	40

KADRIAN JAAGUND
Lindorff Eesti juhataja

Inkassotegevus muutub avatuks ja võlgnikud saavad abimehe

26. augustist muutus võlgade sissenõudmisprotsess läbipaistvaks. Esmakordselt Eestis avalikustab Lindorffi uus veebileht www.arvemaksmata.ee kogu võlgadega seotud protsessi. www.arvemaksmata.ee pakub informatsiooni ja nõuandeid maksuprobleemide korral ning julgustab inimesi lahendusi otsima alates inkassofirmalt saadud kirjast ja lõpetades võla maksmisega.

Info:

Lindorff on üks juhtivaid teenusepakkujaid krediidihalduse valdkonnas Euroopas. Meie teenused toetavad firmade ja organisatsioonide müügitegevust ja finantsjuhtimist alates kliendiinfo haldamisest ning lõpetades arvete esitamise, sissenõudmise ja investeerimisportfelli hankimisega.

Eestis aitab Lindorffi klienditeenindus igal kuul arvete tasumisega seotud küsimustes tuhandeid inimesi, mille tulemusena toimub laekumisi enam kui 7000 võlgnevuse katteks kuus.

Kontakt:

Lindorff Eesti AS
Rävala pst 5, 10143 Tallinn
www.lindorff.ee

Kontakt:

KADRIAN JAAGUND
Lindorff Eesti juhataja
Tel: 616 1906
kadrian.jaagund@lindorff.ee
www.arvemaksmata.ee

Lindorff on uurinud võlgnike käitumist juba pikemat aega ja kogemus ütleb, et enamik inimesi ei ole pahatahtlikud võlgade tagasimaksmisest hoidujad, võlad kuhjuvad pigem oskamatuses olukorraga hakkama saada. Samuti on näha, et inimeste headel aegadel pöörase kiirusega kosunud tarbimisharjumused ei muutu kiiresti. Tulemuseks on maksehäirete hulga suurenemine.

Kuigi inkassofirma kiri peaks olema saaja poolt ette teada, on sellist kirja saada ikkagi ebameeldiv. Lindorff on suhtluses võlgnikuga teadlikult vältinud igasugust hirmutamise retoorikat, pigem on võetud nõuandja roll, sest vaid vähesed inimesed teavad tegelikult, mida tähendab laenuprotsept või kuidas kasvab viivis.

Arve Maksmata veebileht pakub informatsiooni ja abi kõigile, kes on mistahes põhjusel arvete tasumisega hilinenud. Samuti saavad sealt informatsiooni ja nõu ka tõsisemate võlaküsimustega hädas olevad inimesed.

Veebileht pakub arusaadavaid selgitusi arveldamise ja võlgade sissenõudmise erinevate etappide kohta ning vähendab makseprobleemidega seotud ebameeldivusi. „Kas Said kirja?“ alajaotus aitab kasutajatel mõista tasumata arvete seisu ning annab nõu, kuidas arvetele toimida.

Kõik, kellel on probleeme maksetega, peaksid meeles pidama, et nad ei ole üksi. On oluline, et inimesed mõistaksid, et nad kontrollivad olukorda

ja suudavad probleemid oma tegude abil ise lahendada.

Arve Maksmata teenus on kättesaadav kõigile. Veebilehel on loetelu küsimustest, mida Lindorffi kliendid on sageli esitanud, samuti vastused nendele küsimustele. KKK sektsioon selgitab muuhulgas seda, kuidas tulla toime tarbimiskrediidiga ja kuidas menetletakse tähtaja ületanud üüri- ja elektriarveid ning mis juhtub, kui jäta raamatu raamatukokku tagastamata.

www.arvemaksmata.ee on loodud Eesti seadusi arvestades, kogu informatsioon on legaalne, seda võivad õppematerjalina kasutada koolid, võlanõustajad ning sotsiaalse tervishoiutöötajad. **IT**

KAIRE KROOSSihtasutus Noored Kooli
www.nooredkooli.ee**Kutse:**

Uuri, mis koolis toimub! Noored Kooli sihtasutuse ja Vabariigi Presidendi algatus „Tagasi Kooli” leiab aset 19.–23. oktoobri. See on võimalus anda üks koolitund ja saada otsene kogemus tänasest koolielust.

Iga laps on oluline — Noored Kooli panustab koos ettevõtjatega uutesse haridusliidritesse

Parim viis Eesti majandust kriisist välja aidata ja meie pikaajalist konkurentsivõimet tõsta on läbi hariduse arendamise. See ei ole ainult riigi mure ja küsimus ei ole ainult rahas. Noored Kooli programm on näide sellest, kuidas ettevõtjate initsiatiivil on loodud alus süsteemseks muutuseks Eesti hariduses.

Eesti õpilaste suurepäraseid rahvusvaheliste testide tulemused nagu näiteks PISA, panevad õigustatult uhkust tundma. See on tunnustus viimase 20-30 aasta jooksul koolidesse õpetama läinud õpetajate tehtud tööle. Analüüsidest testidel saavutatut lähemalt, peame aga endalt küsima, kas osa heade tulemuste põhjusi ei või peituda ka selles, et mitte kõik õpilased ei jõudnud testi tegema? Siin ei ole mõeldud hilinemist ega põhjuseta puudumist (need näitajad on testijate range kontrolli all), vaid seda, et Eestis langeb igal aastal ligi tuhatkond õpilast koolisüsteemist välja juba põhikooliastmes. On mõtlempanev, et põhikoolist väljalangevus on Eestis absoluutarvudes 80 korda suurem kui meie tunduvalt suuremas naaberriigis Soomes. Need õpilased koolis ei käi ega osale ka testimises. Ei pea olema selgeltnägija mõistmaks, et suur osa neist ei

hakka endale kunagi ise piisavalt elatist teenima, jäädes otseselt sõltuma riigi toetustest.

Kõiki väljalangejatega seotud kulutusi on raske kokku arvutada. Euroopa kogemus näitab, et keskharidusega inimene jääb kokkuvõttes eelarve tulupoolele, samas kui põhiharidusega inimene tähendab oma elu jooksul maksumaksjatele 0,5 kuni kahe miljoni euro suurust väljaminekut. On kordades suurem tõenäosus, et põhiharidusega inimene vajab rohkem sotsiaaltoetusi, tal on viletsam tervis, tema jaoks vajame kinnipidamisasutusi ning ta kahjustab era- ja ühiskondlikku omandit.

McKinsey & Company ja OECD 2007. aasta rahvusvaheline haridusuuring kinnitab, et kõigist faktoritest, sh kodu toetus ja kooli materiaalne keskkond, mõjutab õpilase õppe- edukust ja seeläbi ka hilisemat hakkamasaamist elus kõige enam õpetaja. Sellest, kes on need noored õpetajad, kes asuvad koolidesse tööle lähiaastatel ja milliseid väärtusi nad kannavad, sõltub otseselt Eesti hariduse kvaliteet järgmise 20-30 aasta jooksul. Kui nõukogude ajal jõudis koolidesse läbi suunamiste palju võimekaid inimesi, siis taas-

iseseisvumisjärgsete aastate ülikoolidesse astuvate noorte eelistustes on õpetajaks õppimine üks vähem populaarsetest valikutest. Samuti on lävend õpetajakoolitusse sisseastumiseks üks madalamaid.

Noored Kooli programm, mis loodi Heateo Sihtasutuse ja Swedbanki algatusel ning Eesti ettevõtete toetusel kolm aastat tagasi, on suutnud näidata, et õpetajaamet võib saada atraktiivseks ning haridusvaldkonda on võimalik kutsuda säravaid noori senisest palju suuremas kontsentratsioonis. Kui alguses tundus Noored Kooli sõsarorganisatsioonide kogemus Ameerika Ühendriikides ja Suurbritannias üsna uskumatu – Harvardi või Oxfordi lõpetaja võistleb võimaluse eest minna kooli õpetajaks – siis täna võib sarnast tendentsi järjest enam täheldada ka Eestis. Kolme aasta jooksul on Noored Kooli programmi keskmine konkurs kaheksa inimest kohale ning käesoleva aasta 1. septembril läks kolmandas lennus koolidesse üle Eesti seitseteist uut võimekat noort, kes muidu suure tõenäosusega ei oleks haridusvaldkonda sattunud. On põhjendatud ootus, et suur osa neist jäävad ka peale kaheaastast programmi hariduse valdkonda ning õpetaja- ja liidrikoolituse läbimine

loob eeldused, et nendest sirguvad uue põlvkonna Eesti haridusliidrid.

Eesti kui väikeriigi jaoks ei ole jätkusuutlik trend, kus aastast sünib umbes 14 000-15 000 last ja samal ajal langeb koolisüsteemist välja tuhatkond last. Oluliselt vähem ühiskonna ressursse kuluks maadlusele sotsiaalsete probleemidega, kui me teeksime ühiseid jõupingutusi – selle heaks, et kõigil lastel Eestis oleks võimalik saada hea haridus, mis jätaks neile võimalikult laiad valikuvõimalused realiseerida oma potentsiaali. „Iga laps on oluline” ja „Iga laps suudab” – need on põhiväärtused, mida Noored Kooli programm peab haridusuuenduste võtmeks ja mis peavad leidma laiemat kõlapinda Eesti ühiskonnas tervikuna.

Igaüks meist saab innustada võimekaid noori, et nad julgeksid ja tahaksid võtta vastu väljakutse minna õpetajaks – kasvõi mõneks aastaks oma elust. Noored Kooli programm pakub selleks ühe konkreetse võimaluse. Samuti aitab see, kui hoiate silmad lahti võimaluste osas panustada koolidesse või hariduse valdkonda algatustesse rahaliselt või oskusteabega – olgu üksikisiku või organisatsioonina. **T**

TAIVO PAJU

Juhtimisajakirja Director peatoimetaja

Sorry, aga sa töötad liiga palju

Kuidas töötada kaks korda vähem ning jõuda kaks korda rohkem?

„**M**a töötan ainult kaks tundi päevas.“ Ei saa aru. Kuidas saab minu kunagine õppejõud Tiit Hennoste ainult kaks tundi päevas töötada? Ja seejuures nii palju ära teha: õpetada tudengeid meil ja välismaal, analüüsida meediat, teha koolitusi, kirjutada artikleid ja raamatuid jne. „Usu mind, kaks tundi päevas on piisav,“ lisas professor, kui me suvel kohtusime. „Aga sa pead seda tegema iga päev, ilma katkestamata, väga intensiivselt ja järjekindlalt!”

Asja üle mõeldes nõustun, et kahe tunni jutus on iva sees. Eriti värske McKinsey uuringu „*Leaders in the Crisis*“ valguses, kus selgub, et juhtide töökoormus on masu ajal kõvasti tõusnud: kui muidu töötasid nad keskmiselt 45 tundi nädalas, siis nüüd 55 tundi. Küsimus on ju selles, kuidas neid tunde kasutada.

Mul on olnud päris palju selliseid päevi, kus lähen heade kavatsustega tööle, aga need põrmustuvad kohe, kui *meiliboksi* avan. Õhtuks on tunne, nagu oleks kõvasti tööd teinud: mitmed tulekahjud said kustutatud. Ainus, mis tegemata jäi, oli kõik see, mida olin hommikul plaeninud!

Aga mõned ometi jõuavad, sest neil on olemas oma isiklik kahe tunni

reegel. Need on üsnagi lihtsad järgida ning ei maksa midagi. Suvel leidsin veel paar head võtet, mis väärivad tähelepanu oma lihtsuses. Brian Tracey, Eestiski käinud kõnemees ja kirjanik, ütleb, et selleks, et rohkem jõuda, tuleb töötada rohkem:

- Tööta rohkem: keskendu paremini, pinguta rohkem, harjuta end töötama ilma katkestusteta.
- Tee asju kiiremini: tee töö kiiremini ära ning võta järgmine kiiremini ette.
- Ühendades kõvemini ja kiiremini võid sa rohkem ühe päeva jooksul ära teha kui teised nädalaga.

Konsultant Peter Bregman kiidab aga 18 minuti meetodit. Ta ütleb, et harjumuspärasest *to do listist* ei piisa – sul pole meeles seda vaadata. Aga sul peab olema süsteem, mis ei lase sul laiali valguda, ükskõik mis päeva jooksul ka ei juhtuks. See on omamoodi rituaal ning rituaalide jõud ongi korduses ja rutiinis! Bregmani meetodit on samuti lihtne kasutada:

- Esimene samm (5 minutit) Enne kui arvuti hommikul käima paned, võta leht paberit. Mõtle läbi ja kirjuta üles need paar asja, mis on su eesmärkide täitmiseks

hädavajalikud ning mida sa suudad päeva jooksul kindlasti ära teha. Siis kirjuta need tegevused päevaplaani sisse. Kõige eba-meeldivamad ja raskemad tegevused, mida sa kipud edasi lükkama, pane kohe päeva algusse (isegi enne e-kirjade lugemist). Niisiis: tegevus, koht, aeg. Kui sa tegevuseks aega ei planeeri, pole seda mõtet üles kirjutadagi.

- Teine samm (1 minut iga töötunni kohta) Pane telefon näiteks iga täistund märku andma. Võta aeg maha, vaata päevaplaani ning küsi endalt, kas veetsid tunni produktiivselt. Säti asjad nii, et ka järgmine tund oleks hästi viljakas.
- Kolmas samm (5 minutit) Ära torma päeva lõpus töölt minema. Istu viis minutit ja vaata üle, kuidas päev läks. Mis läks hästi, mis jäi tegemata. Mida teha homme paremini.

Ehk siin peitub seletus ka Tiit Hennoste kahe tunni reeglile. Tööta kas või kaks tundi päevas, aga tee seda intensiivselt, keskendunult. See ongi parim ravi tegemata tööde stressile. Sest tegemata töid siis lihtsalt ei ole! **T**

Kõige eba-meeldivamad ja raskemad tegevused, mida sa kipud edasi lükkama, planeeri kohe päeva algusse (isegi enne e-kirjade lugemist).

TIIU ALLIKMÄE
Innovatsiooniaasta
meediasubete juht

Innovatsioon sünnib käsikäes loominguga

„On väga hea kirjeldada oma toodet kvaliteetse, kiire, kergesti kasutatava, mugava ja turvalisena – juhul, kui konkurendid kirjeldavad enda oma mittekvaliteetse, aeglase, keeruka, ebamugava ja ebakindlana,” kirjutas hiljuti Äripäevas koolitaja Ekke Lainsalu. Ja lisab, et sellist olukorda tegelikkuses ei eksisteeri. „Kui midagi paremat välja ei suuda mõelda, siis üks võimalus on lisada igale omadusele juurde konkreetne faktiline väide,” ütleb ta.

Loov Eesti:

Kõigile loomemajanduse huvilistele alustas ilmumist Loov Eesti uudiskiri, mis koondab endas Kultuuriministeeriumi, EASi, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi, Nordeni, loomeinkubatorite, erialaliitude, kõrgkoolide jms loomemajandusalase info. Mis on valdkonnas uudist? Kus ja milliseid üritusi on toimumas? Millisest toetusprogrammist on võimalik oma ideele toetust leida? Kuidas mujal maailmas on loomemajandus korraldatud? Mida on teinud meie oma tublid ettevõtjad? Kõigile neile küsimustele uudiskiri tähelepanu pöörabki.

Uudiskirjaga saab liituda veebiaadressil:
www.looveesti.ee
Info ja kaastööd:
info@looveesti.ee

Selleks, et Su toode oleks konkurentsivõimeline, ei piisa sellest, et see on kvaliteetne, vaja on ka teistest eristuda. Seda, et innovatsioon käsikäes loominguga aitab meie igapäevast elukeskkonda pidevalt elamisväärsemaks muuta, tõestavad Taanis iga kahe aasta tagant korraldatava disainivõistluse INDEX:Award osalejad. Selle võistluse 2007. aasta finalistide töödega oli käesoleva aasta juunis võimalus tutvuda ka Eestis.

INDEX:Award on konkurentsitud suurima auhinnafondiga disainikonkursi maailmas – 500 000 euro suurune auhinnafond läheb võrdset jagamisele viie erineva kategooria – keha, kodu, töö, mäng ja ühiskond – võitjate vahel. 28. augustil kuulutati välja INDEX:Award 2009 võitjad. Seekordsest maailma paremaks tegemise võistlusest „Design to Improve Life” võttis osa rohkem kui 700 tööd 54-st riigist.

Võidutööd näitavad, et meil veel paraku levinud arusaam disainist kui „asjade ilusaks tegemise kallist vahendist” ei pea paika.

Keha kategoorias võitis loote südamelöökide jälgimise monitor, mis ei vaja elektrit ja mille abil saab

arengumaade kõrvalistes kohtades nii emade kui ka laste elusid päästa. Kodu kategoorias võitis Chulha – pliit, mis on mõeldud kasutamiseks maades, kus traditsiooniliselt tehakse toitu hoone sees avatud tulel. Pliit kasutab kahe kütteleplaadi soojendamiseks ka suitsusoojust, säästes seega küttematerjali. Suits juhatakse seejärel läbi materjali, mis puhastab selle heitmetest. Chulha korstent saab puhastada ka katusele ronimata, mis teeb selle ohutumaks.

Töö kategoorias võitis veebileht Kiva.org, mis on maailma esimene eraisikult eraisikule mikrolaenamise vahendaja. Selle lehe kaudu saab laenata otse maailma eri paikade väikeettevõtjatele. Augusti lõpuks oli Kiva.org'i kaudu laenatud rohkem kui 87 miljonit USA dollarit arengumaade väikeettevõtjatele, laenajaid oli üle poole miljoni ja keskmine laenusumma oli 25 dollarit. 98% laenudest makstakse ka tagasi.

Mängu kategoorias võitis PIC 05049, trükis, mis näitab kõiki tooteid, mida saab teha tavalisest seast ja neid oli koguni 185! Disaineri sõnul peame selleks, et oma maailma jätkusuutlikuna hoida, kõigepealt teadma, mida milleks kasutatakse.

Ühiskonna kategoorias tunnistati auhinna vääriliseks elektriautode infrastruktuur, mis võimaldab neid väga paljudes kohtades laadida, pakub navigatsiooniteenuseid ja võimaldab infovahetusega elektrifirmadel hajutada elektri tarbimist tiptundidel.

Index:Award avab hästi disaini kui ühe loomemajanduse valdkonna potentsiaali konkurentsivõimele. Ka meil Eestis on toredaid näiteid, kuidas disaini abiga edu saavutada: Suva etnosokid jõuavad peagi Soome tarbijateni, rahvuspapusid teab juba igaüks. Mänguväljakute tootja Tiptiptap kasutab samalaadseid materjale nagu teisedki mänguväljakute tootjad, kuid nende eeliseks on hästi läbimõeldud disain.

Tööstusdisainer Martin Pärn, kes on aidanud paljusid meie tööstustooteid mugavamaks ja paremini kasutatavaks muuta, selgitab, et disaini ülesanne ongi märgata kasutajatele tähenduslikke väärtuseid ja projekteerida need toodetesse või teenustesse.

Seega, oma toodete konkurentsivõime tõstmiseks tasub vaadata loomemajanduse poole – koostöös sünnibki innovatsioon. **T**

KADRI LIIMAL
Toimetaja

EMI EWT – 20 aastat koolituskogemust

1. septembril sai EMI EWT Ida-Lääne Koolituse AS 20-aastaseks. Pea sama palju aastaid on EMI EWT olnud Kaubanduskoja liikmesettevõtte. Selle tähtsa sündmuse puhul oli minu küsimustele lahkesti nõus vastama EMI EWT direktor Tiit Tammemägi.

Kuidas sai EMI EWT alguse?

Alguseks on juhus. Madis Habakuk, omaaegne Eesti Majandusjuhtide Instituudi juhtimiskateedri juhataja teeb 1987. aastal Tiit Tammemäele, tulevasele EMI EWT juhile, ettepaneku panna käima väliskaubanduskoolitus EMI-s. 1989. aastal ütleb Jaak Leimann, tolleaegne EMI direktor: „Väliskaubanduskoolitus on hästi käima läinud, teeme väliskaubanduskoolitusest omaette ettevõtte!” Väliskaubandus on jäänud tänaseni EMI EWT õppekavasse. Lisandunud on finantsjuhtimine, juhtimispsühholoogia, võlaõigus ja lepingud, logistika ning riigihanked. Tänapäevani toimuvad EMI EWT õppereisid maailma õpetlikesse sihtkohtadesse

Tähistate 1. septembril 20. sünnipäeva, mis on nende aastate jooksul muutunud/jäänud samaks? Mille üle olete kõige rohkem uhke?

Me oleme elanud ja töötanud usumatult põneval ajal. Selle 20 aasta jooksul on toimunud suured muutused. EMI EWT on perestroika aja laps. Õigemini perestroika lõpufaasi laps, kui sotsialismileer Nõukogude Liiduga eesotsas kokku varises. Siis Eesti iseseisvuse taastamine, Eesti kroon, Vene vägede väljaviimine, NATO ja EL liikmelisus, uskumatu

„majanduskasv” ja tänane masu. On unikaalne kogemus elada sellisel epohhil. See on eriline õnn olla koolitaja suurte muutuste ajal – ajal, mil kaotajate põlvkonnast saavad võitjad. Mõtlen siin meie luuseriks peetud senioreid, kes masu saabumist suutsid ette näha, selle mõju endale leevendada ja kelle maailmanägemus on elu jooksul kogetu najal unikaalne. Arvan, et säilinud on eestlastele omane õpihimu ja töötahe ja eestlusele igiomane nähtus, et ka siis kui asjad lootusetult viltu lähevad, ilmub kuskilt välja positiivne alge ja suundumus.

Uhked oleme selle üle, et oleme täna olemas. Oleme järginud Eesti vanaõnu, olnud töökad ja ausad ning pole olnud ahned. Viimane on eriti tähtis koolitusturul, kus valetamine ja ahnitsemine on suisa kurjast

Kuidas hindate Eesti ärikliimat ja oma tegevusvaldkonna arenguid praeguse majandussituatsiooni valguses? Milliste eesmärkide poole EMI EWT tulevikus pürgib?

Olen seda meelt, et maailmas valitseb väärtuskriis. Majandushädad on vaid väärtuskriisi tulem. Kahju, et ka Eesti inimesed (ettevõtjad, poliitikud, asjamehed jt) on olnud väärtuskriisi aktiivsed osalised. Ahnuse eskalatsioon, ülbus, eneseimetlemine, valetamine, katteta lubadused jms on

leidnud koha nii Eesti poliitikas kui ettevõtluses. Praegune aeg on parim positiivseteks korrektsioonideks. Jätuks meil ainult julgust, tahtmist ja enesekriitikat peeglist vahtamiseks! Ka koolitajatel on põhjust siseauditiks. Kui palju hiljuti õpetatust on olnud triviaalsed käibe- ehk tegelikult ebatõed? Tahame tulevikus veelgi rohkem süüvida protsesside olemusse, täiustada oma maailmapilti ja jagada seda soovi oma kuulajatega.

Kuidas hindate konkurentsi oma tegevusvaldkonnas?

Millised on teie ettevõtte trumbid võrreldes konkurentidega?

Konkurentts on tugev, mis iseenesest on ju positiivne. Halb on see, et turul on liiga palju agaraid koolituse korraldajaid, s.o neid, kes ei jaga enda teadmisi ja mõtteviisi, vaid ostavad teadmisi kokku, olemata ise antud valdkonna spetsialist.

Hetkeolukord koolitusturul on kahetsusväärne. Koolitus kuulub nende valdkondade hulka, millelt hoitakse kehvadel aegadel kokku. Samas vajaks ettevõtja just praegu head ja asjakohast koolitust, mis aitaks tal probleeme vältida või neid parimal moel lahendada. Meie eeliseks on väga konkurentsivõimeline hinna ja kvaliteedi suhe. Eeliseks on ka pakutava valik. Usume, et pakume seda, mis just praegu on ettevõtjatele va-

jalik, olgu see juhtimispsühholoogia, finantsjuhtimine, võlaõigus, väliskaubandus, logistika või riigihanked.

Kui oluline on Teie ettevõttes meeskond? Kuidas investeerite töötajatesse?

Väga. Kahjuks on meie meeskond täna hästi väike, mistõttu nii mõnigi vajalik töö jääb venima. Teiselt poolt oli äsjane kolimine Tammsaare Koolituskeskusesse väga tõsine investering töötajate töötingimuste viimisel kõrgtasemele.

Millistel kaalutlustel olete Kaubanduskoja liige?

Ma ei kujuta seda teisiti ette. Praktiliselt kohe peale EMI EWT asutamist astusime Kaubanduskoja liikmeks. Me ei ole kunagi küsinud: „Mis kasu ma sellest saan?”

Millised ettepanekud on Teil kui liikmesettevõtet Kaubanduskojale?

Jätkata sama aktiivselt. Siiski tasuks arutada, kuidas vältida konkureerimist liikmetega liikmete poolt pakutavate teenuste osas. **■**

Kaubanduskoda õnnitleb oma pikaajast liikmesettevõtet 20. sünnipäeva pubul ning soovib jõudu ja jaksu edaspidiseks!

Avanes projektikonkurss teadusuuringute läbiviimiseks väikese ja keskmise suurusega ettevõtete huvides

30. juulil 2009 avas Euroopa Komisjon 7RP „Võimekuse“ eriprogrammi allteema „Teadusuuringud väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete (VKEde) huvides“ projektikonkursi FP7-SME-2010-1 „Research for SMEs“. Tegemist on juba kolmanda samalaadse konkursiga 7RP ajal. Programmiga toetatakse VKEsid teadusuuringute sisseostmisel. Teemade valdkonnale seejuures piiranguid ei seata.

Tingimused projektitaotluse esitamiseks on samad nagu kahe eelmise toimunud konkursi korral. Nõutakse kahte liiki osalejate olemasolu:

- vähemalt kolm sõltumatut VKE-d kolmelt erinevalt ELi liikmesmaalt või assotsieerunud riigist;
- vähemalt kaks teadus- ja arendustegevusele suunatud organisatsiooni (nt ülikoolid, uurimisasutused, aga ka tööstusettevõtted ja teadusuuringutega tegelevad VKE-d).

Projekti võivad toetada ka teised, ülejäänud osalistest sõltumatud,

ettevõtted ja lõpptarbijad, kui see on projekti läbiviimiseks vajalik.

Projektid võivad sisaldada järgmisi tegevusi:

- teadus- ja tehnoloogiaarendustegevused, mis on projekti tuumaks;
- demonstreevitegevused (nt prototüüpide testimine);
- koolitus ja informatsiooni levitamine;
- projekti juhtimine.

Konsortsiumi suuruseks peaks üldjuhul olema 5 kuni 10 osalist ning projekti kestuseks 1 kuni 2 aastat. Ühe projekti eelarve peaks jääma vahemikku 0,5 kuni 1,5 mln eurot.

Projektikonkursi kogueelarveks on 136,84 mln eurot ning taotluste esitamise tähtajaks 3. detsember kell 17.00 Brüsseli kohaliku aja järgi.

Projektikonkursi dokumente saab alla laadida veebiaadressilt http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.FP7Details&CallPage&call_id=216.

Lisainfo:

EPP TOHVER-BULAVS

7RP „Teadusuuringud VKEde huvides“ programmi consultant
Sihtasutus Archimedes Teaduskoostöö keskus
Väike-Turu 8, Tartu
Tel: 528 0101, 730 0331 • E-post: epp.tohverbulavs@archimedes.ee

Tallinna ettevõtluspäeva
raames läbiviidav seminar

„Väliskaubanduse rahastamine“

8. oktoobril Kaubanduskojas

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda ja Tallinna Ettevõtlusamet kutsuvad 8. oktoobril osalema Tallinna ettevõtluspäeva raames toimulaval seminaril, kus käsitletakse erinevaid rahastamise võimalusi nii ettevõtetele, kes juba tegelevad väliskaubandusega kui ka neile, kes alles alustavad selle valdkonnaga. Põhiesinejad on oma valdkonna spetsialistid EASist, KredEx-ist, SEB Pangast. Neid toetavad ettekannetega ja praktiliste näidetega kaubavahetusest kolmandate riikidega ja ettevõtete partnerotsingu erinevatest võimalustest Eesti Kaubandus-Tööstuskoda spetsialistid.

Seminari ajakava ja käsitletavat teemad

10.00–10.30	Euroopa Liidu ettevõtete kaubavahetus kolmandate riikidega Lidia Friedenthal (Eesti Kaubandus-Tööstuskoda teenuste osakonna väliskaubanduse vanemnõunik)
10.30–12.00	EAS eksporditoetused Mihkel Pukk (EASi ekspordidivisjon vanemkonsultant)
12.00–12.30	Kohvipaus
12.30–13.15	KredEx'i väliskaubanduse tugimeetmed Lehar Kütt (KredEx'i ettevõtlus- ja ekspordidivisjoni juht)
13.15–14.00	Väliskaubanduse rahastamise võimalused SEB Panga näitel Sven Kööp (SEB väliskaubanduse finantseerimise osakonna juhataja)
14.00–14.30	Praktilised partnerotsinguteenused läbi Kaubanduskoja juures asuva Enterprise Europe Network'i Lea Aasamaa (EEN koordinaator)

Osalemine on tasuta, kuid nõuab kindlasti eelregistreerumist!

Tallinna Ettevõtlusamet

Ole ettevõtlik!

Lisainfo ja registreerimine:

MARJU MÄNNIK • Tel: 604 0079 • E-post: marju.mannik@koda.ee

Seminar

„Lepingutest tulenevad õiguskaitsevahendid“

16. septembril Kaubanduskojas

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda koostöös Advokaadibürooga Aivar Pilv korraldab kolmapäeval, 16. septembril kell 10.00–15.45 Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) ettevõtte juhtidele, juristidele ja kõigile teistele huvilistele seminari lepingutest tulenevatest õiguskaitsevahenditest.

Muutunud majandusolud on endaga kaasa toonud maksehäired ja lepingurikkumised. Kuidas oma ettevõtet kaitsta olukorras, kus vaatamata korrektselt vormistatud lepingule, ei pea teine lepingupool omapoolsetest kohustustest kinni? Erinevate lepingurikkumiste (ka maksehäirete) korral on võimalik kasutada mitmesuguseid juriidilisi abinõusid ehk õiguskaitsevahendeid.

Lektorid on Advokaadibüroo Aivar Pilv vandeadvokaadid **Britta Oltjer**, **Merit Helm**, **Tarmo Pilv**, **Pirkka-Marja Pöldvere**, **Ilmar-Erik Aavakivi**.

Vandeadvokaadid, kelle igapäevane töö on lepingute koostamise ja lepingutest tulenevate õiguskaitsevahendite kasutamise nõustamine ning lepingutest tulenevate vaidluste lahendamine kohtus ja kohtueelses menetluses, annavad praktilisi nõuandeid, kuidas erinevate lepingurikkumiste korral käituda, milliseid seadusega tagatud õiguskaitsevahendeid on võimalik kasutada ja milliseid samme saab kohtueelselt või -väliselt ette võtta. Seminaril näidatakse erinevate kohtukaasuste ja muude näidete varal, millised on konkreetsetes lepingurikkumiste praktikas parimad võimalikud lahendused. Seminaril käsitletavad lepinguliigid: müügileping, üürileping, töövõtuleping, käsundusleping, liisinguleping. Seminaril on võimalik esitada küsimusi iga lepinguliigi kohta peale vastava teema käsitlemist.

Osalemistasu Kaubanduskoja liikmetele on 500 krooni ja mitteliikmetele 1000 krooni (hindadele lisandub käibemaks). Hinnas sisalduvad teabematerjalid ning lõuna ja kohvipaus.

Lisainfo ja registreerimine:

KATI KRASS

Tel: 443 0989 • E-post: kati@koda.ee

Venekeelne seminar

„Olulisemad muudatused uues töölepinguseaduses“

30. septembril Kaubanduskojas

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldab kolmapäeval, 30. septembril kell 10.00–14.00 Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) ettevõtte juhtidele, personalitöötajatele, juristidele ja kõigile teistele huvilistele seminari olulisematest muudatustest uues töölepinguseaduses. Seminari eesmärk on anda ülevaade uue töölepinguseaduse vastuvõtmise vajadusest, samuti sellest, mida tõi uus seadus endaga kaasa tööandjatele ja töötajatele. Seminar toimub vene keeles. Lektor on **Niina Siitam** (Tööinspektsiooni töösuhete osakonna juhataja).

Käsitletavad teemad:

- töölepingu tingimused;
- kirjalik informatsioon töötingimuste kohta;
- täiendavad kokkulepped;
- palk ja muud lisahüved;
- tööaeg, öötöö piirangud;
- puhkeaeg töö igapäevaselt ja iganädalaselt;
- puhkus ja välja võtmata jäänud puhkus;
- töölepingu ülesütleamise tingimused, vaidlustamine ja kompensatsioon.

Osalemistasu Kaubanduskoja liikmetele on 700 krooni ja mitteliikmetele 1400 krooni (hindadele lisandub käibemaks). Hinnas sisalduvad teabematerjalid ning lõuna ja kohvipausid.

Lisainfo ja registreerimine:

KATI KRASS

Tel: 443 0989 • E-post: kati@koda.ee

Seminar

„Maksumuudatused, aktuaalteemad ja uuemad kohtulahendid”

28. septembril Kaubanduskojas

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldab esmaspäeval, 28. septembril 2009 kell 10.00–15.30 Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) seminari ettevõtete juhtidele, finantstöötajatele ja raamatupidajatele.

Seminaril esinevad KPMG Baltics AS maksunõustajad **Aidi Kallavus**, **Merike Oja** ja **Erle Laasberg**.

Viimasel ajal on toimunud palju avalikke diskussioone maksumuudatuste teemadel. Mitmed ideed on võtnud juba ka konkreetsema vormi ning jõudnud seadustesse kirja. Samuti on tulnud mitmeid huvitavaid uusi kohtukaasuseid. Muutunud majandusolud on seega viinud meid muudatuste keerisesse. Seminari käigus anname ülevaate aktuaalküsimustest, mis on esile kerkinud.

Seminari teemad:

- Erisoodustused
- Nõuetest loobumine, kuluhüvitised ja kahjuhüvitised
- Müügikampaaniate maksustamine, sh allahindluste pakkumine
- Uuemad kohtulahendid maksuvaldkonnas
- 2009. aastal jõustunud maksumuudatuste mõju tehingute tegemisel
- 2010. aastaks kavandatud käibemaksuseaduse muudatused

Seminari osalemistasu on Kaubanduskoja liikmetele 850 krooni ja mitteliikmetele 1700 krooni (hindadele lisandub käibemaks). Hinnas sisalduvad teabematerjalid, lõuna ja kohvipaus.

Lisainfo ja registreerimine:

KATI KRASS

Tel: 443 0989 • E-post: kati@koda.ee

Mis mõjutab sinu äri? Raha. Kaubamärk. Tarkvara. Tulu. 17. septembril Kaubanduskojas

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda koostöös Ameerika Kaubanduskojaga Eestis korraldavad 17. septembril algusega kell 13.00 Kaubanduskoja ruumides (Toom-Kooli 17, Tallinn) seminari tutvustamaks Eesti ettevõtjatele kaubamärgiga seotuid võimalusi ja riske. Seminari moderatoriks on Rain Laane, Microsoft Eesti esinduse juht.

Päevakava

- 13.00 Registreerimine ja kohv
- 13.20 Tervitus Microsoft Eesti esinduse juhi Rain Laane poolt
- 13.30 Kaubamärkide kaitsmine salakaubanduse eest
(*Protecting the brands from illicit trade*)
Ron Op de Beke, Brand Integrity, Philip Morris International
- 14.30 Litsentseerimata tarkvara – kokkuvõid või lisakulu?
Kaido Uduste, Business Software Alliance
Martin Hiir, Eesti Äritarkvara Liit
- 15.10 Milline on intellektuaalse omandi rahaline väärtus?
(*Translating IP into money – understanding the value of your assets*)
Yrjö Ojasaar, Solon Partners, Luiga Mody Hääl Borenius
- 15.40 Küsimused/vastused
- 16.00 Kokkuvõte ja seminari lõpetamine

Osavõtutasu Kaubanduskoja liikmetele 350 krooni, mitteliikmetele 700 krooni (hindadele lisandub käibemaks). Oma osavõtust seminaril palume teatada hiljemalt **15. septembriks**.

AmCham Estonia
American Chamber of Commerce

Lisainfo ja registreerimine:

LIIS LEHESALU • Tel: 604 0081 • E-post: liis@koda.ee

Pärastlõuna Peep Mardistega – sissevaade Euroopa Liidu struktuuride toimimisse

Neljapäeval, 17. septembril kell 16.00–18.00 toimub Narva-Jõesuus Meresuu hotellis (konverentsikeskuse Kevade saalis) kohtumine endise Euroopa Parlamendi saadiku Andres Tarandi nõuniku Peep Mardistega. Osamine tasuta, kohustuslik eelregistreerimine.

Lisainfo ja registreerimine: MARGUS ILMJÄRV • Tel: 337 4950 • E-post: margus@koda.ee

Messikoolitus:

„Tulemuslik messiturundus – töö enne messi, messi ajal ja pärast messi!”

Seminarid toimuvad:

- **15. septembril kell 9.00–17.00 Tallinnas**
Eesti Kaubandus-Tööstuskojas, Toom-Kooli 17 (eesti keeles)
- **13. oktoobril kell 9.00–17.00 Tallinnas**
Eesti Kaubandus-Tööstuskojas, Toom-Kooli 17 (vene keeles)
- **1. detsembril kell 9.00–17.00 Tartus**
Raadimõisa hotellis, Mõisavärava 1 (eesti keeles)

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldab koolituse koostöös Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusega. Koolituste korraldamist rahastab EASi Teadmiste ja oskuste arenguprogrammi raames Euroopa Sotsiaalfond.

Tooteid ja teenuseid ning nende omadusi peab klientidele järjest rohkem ja täpsemalt selgitama, kuna valik, mis turule jõuab, on väga mitmekesine ja muudab otsuse langetamise kliendile raskeks. Üha tiheneva konkurentsi tingimustes hakkavad äris järjest enam tähtsust omama isiklikud suhted. Ja nende arendamiseks pole paremat kohta, kui messid või näitused, kus on võimalik suhelda ja otsest kontakti saavutada potentsiaalse või ammuse äripartneriga. Et messil osalemine oleks edukas, vastaks ettevõtte ootustele ja tagaks tehtava investeeringu tasuvuse, tuleb kindlasti pikalt ja põhjalikult planeerida messil osalemist, realiseerida messil püstitatud eesmärgid ning teha sihikindlalt järeltööd saadud kontaktidega pärast messi. Antud koolituse käigus antakse põhjalik ülevaade kõikidest etappidest ning jagatakse kasulikke näpunäiteid.

Seminari teemad:

- Konkurentsieelis, sihtturg, messi valik
- Messi ettevalmistus: eesmärgid, messiboksi planeerimine, meeskond, eelarve, logistika, ühisstendid, kliendisuhed, messiturundus
- Messiboksis: messiboksis osalemine, töökorraldus, suhtlemine
- Järeltöö pärast messi: tulemuste analüüs, edasised sammud

Messikoolitused viib läbi Jakob Saks, kes on pikaajalise praktilise kogemusega eksportöör, tunnustatud koolitaja ja konsultant. Viimase 6 aasta jooksul on ta organiseerinud erinevatele ettevõtjatele messistende 2-4 rahvusvahelisel messil aastas (sh Aasia, Euroopa, Põhja-Ameerika). Tal on 11 aastat ekspordijuhtimise kogemust (sh 5 aastat väljaspool Eestit töötades) ning magistrakraad Copenhagen Business School'ist.

Koolituse osalustasu on 300 krooni (hind sisaldab käibemaksu).

Lisainfo ja registreerimine:

LIIS LEHESALU • Tel: 604 0081 • E-post: liis@koda.ee

Seminar

„Muudatused ehitusseaduses”

29. septembril kell 10.00–14.00 Kaubanduskojas

Eesmärgiks on tutvustada ehitusseaduse muudatusi, mis täpsustavad ehitustegevust reguleerivate kohaliku omavalitsuse poolt väljastatavate dokumentide (kirjalik nõusolek, ehitusluba ja kasutusluba) andmeid ja väljastamise korda, sätestavad mitmed ehitise rajamise ja kasutamisega seonduvad nõuded ja tingimused, samuti täiendavad hoone energiatõhususega seotud regulatsioone.

Koolitusele on oodatud ehitus- ning ehitusega seotud ettevõtjad, projektijuhid, ehitusjärelvalve spetsialistid, juristid, KOV ehitusnõunikud, vallavanemad, vallaarhitektid, hanke-spetsialistid ning teised ehitustega seotud spetsialistid.

Lektor on **Helje Johansoo**, Eesti Ehitusettevõtjate Liidu õigusnõunik.

Käsitletavad teemad:

- Mõistete täpsustused: ehitis, ehitamine jt
- Väikeehitise mõiste ja nõuded – täpsustused ja muudatused
- Nõuded ehitisele
- Energiatõhususe miinimumnõuete rakendamine
- Ehitusluba, väljastamisest keeldumine
- Nõuded ehitamisele
- Ehitusettevõtjate pädevus ja registreering
- Vastutav spetsialist
- Ehitamise tehnilised dokumendid, säilitamise aeg
- Ehitise kasutusluba
- Omanikujärelevalve
- Ettevõtjate kohustused ja õigused
- Ehitusjärelvalve ja riiklik järelevalve
- Vastutus ehitusseaduse rikkumise eest

Seminari osalustasu on Kaubanduskoja liikmetele 600 krooni, mitteliikmetele 1200 krooni (hindadele lisandub käibemaks). Hinnas sisalduvad materjalid ning lõuna ja kohvipausid.

Lisainfo ja registreerimine:

TOOMAS HANSSON

Tel: 744 2196 • E-post: toomas@koda.ee

Seminar

„Uuest töölepinguseadusest raamatupidajatele”

6. oktoobril Kaubanduskojas

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja Tartu esindus korraldab 6. oktoobril kell 10.30–14.30 Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17) seminari uuest töölepinguseadusest, mis on suunatud raamatupidajatele. Lektorid on Kalle Kägi ja Regina Valge Baker Tilly Baltics OÜst.

Seminari teemad

- Töötasu: uus keskmise töötasu arvutamise kord; töötasult makstavad maksud ja maksed ning nende korrektne kajastamine töölepingus; töötaja ja tööandja vastutus maksukohustuste täitmata jätmise korral.
- Uus haigushüvitiste maksmise kord.
- Muudatused kogumispensioni regulatsioonis.
- Uut töölahetuste valdkonnas.
- Töö ja puhkus: puhkuserahade arvestus; uus õppepuhkuste regulatsioon; töö ja puhkuse ühildamine; muud puhkused (rasedus- ja sünnituspuhkus, lapsehoolduspuhkus, täiendav puhkus jmt).
- Ülevaade uuemast kohtupraktikast.

Osalustasu on liikmetele 600 krooni, mitteliikmetele 1200 krooni (hindadele lisandub käibemaks). Hinnas sisalduvad materjalid, lõuna ja kohvipausid.

Lisainfo ja registreerimine:

TOOMAS HANSSON

Tel: 744 2196

E-post: toomas@koda.ee

Seminar

„Eesti ettevõtjate võimalused ÜRO riigihangetel osalemisel”

23. septembril Kaubanduskojas

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda koostöös Eesti Välisministeeriumi ja ÜRO riigihangete divisjoniga korraldavad ÜRO riigihangetel osalemise võimalusi tutvustava seminari 23. septembril kell 10.30–16.30 Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn). Seminar koosneb praktilisest ÜRO hankeprotsessi tutvustusest ning personaalsetest kohtumistest juba Eesti potentsiaalsete pakkujate profiilide koostamiseks ja ülesseadmiseks ning koheseks registreerimiseks ÜRO „Global Marketplace” (UNGM) andmebaasis. Kohtumisele peaesineja Elisabeth Eckerstrom'iga peab eelnevalt registreerima.

Miks korraldab ÜRO hankeid?

Ühinenud Rahvaste Organisatsioon (ÜRO) loodi 1945. aastal San Franciscos ning selle eesmärgiks on rahvusvahelise rahu ja julgeoleku, inimõiguste ning rahvusvahelise koostöö tagamine ja majandusliku, sotsiaalse, kultuurilise ja humaanse iseloomuga rahvusvaheliste probleemide lahendamine. ÜRO liikmesriike on täna 192. Eesti ühines ÜROga 1991. aastal. ÜRO kui katusorganisatsiooni juurde kuulub rida spetsialiseeritud valitsustevahelisi organisatsioone (sh FAO, IBRD, WTO, WHO, UNESCO jt) ning ÜRO abiorganisatsioone (UNICEF, UNDP, UNEP, UNCHR, UNCTAD, UNDCP jt). ÜRO hangete maht, tagamaks oma laialdaste tegevuste elluviimist, on aasta-aastalt kasvanud. Täna oste-

take aastas kaupu ja teenuseid rohkem kui 3 miljardi dollari eest – alates ÜRO peakorterile USAs New York'is, välismissioonide varustamiseks üle maailma, tribunalide- ning samuti majandus- ja sotsiaalkomiteedele vajaminevate kaupade ja teenuste tarnimiseks.

Kuidas osaleda ÜRO hangetel?

ÜRO nagu iga teinegi hankija soovib osta parimatelt tootjatelt/teenuse pakkujatelt ja parima hinna ning kvaliteedi suhtega. ÜRO hangetel osalemiseks kehtivad kindlad protseduurireedid ning potentsiaalsel pakkujal tuleb ennast registreerida UNGM andmebaasis, kus täpsustatakse ettevõtte spetsiifiline pädevusvaldkond, tarnete ja finantsvõimekuse, kvaliteedistandardid jms tingimused. Kõiki protseduurireedid, mida tuleks tähele panna ning ka praktilist pakkujaks registreerimise käiku tutvustab Eesti ettevõtjatele seminari peaesineja Elisabeth Eckerstrom, kes on New York'is asuva ÜRO Riigihangete Haldusosakonna juhataja.

Seminari töökeel on inglise keel ja kui võimalik soovitame kaasa võtta seminarile sülearvuti. Seminari osalustasu on Kaubanduskoja liikmele 395 krooni ja mitteliikmele 790 krooni (hindadele lisandub käibemaks). Hinnas sisalduvad seminari jaotusmaterjalid ja lõuna.

Seminar

„Sihtturg-Leedu”

24. septembril Kaubanduskojas

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda koostöös Eesti Vabariigi Suursaatkonnaga Vilniuses, Leedu Vabariigi Suursaatkonnaga Eestis ja Eesti-Leedu Kaubanduskojaga korraldab 24. septembril Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) sihtturuseminari Leedust. Seminaril antakse ülevaade Leedu majanduse hetkesisust ja perspektiividest. Päevajuht on majandusdiplomaat Jaan Reinhold.

Päevakava

- 10.00 Tervitussõnad Kaubanduskoja peadirektorilt Siim Raielt
- 10.05 Tervitussõnad Eesti suursaadikult Leedus Tiit Naberilt
- 10.10 **Eesti-Leedu majandussuhted ja kaubandusvõimalused** – Jaan Reinhold (Eesti Vabariigi Suursaatkond Vilniuses)
- 10.35 **Leetu investeerimise õiguslikud ja ärilised aspektid** – Robert Juodka (Eesti-Leedu Kaubanduskoja juhatuse esimees, Advokaadibüroo Smaliukas, Juodka, Beniušis partner)
- 11.15 **Eesti Leedu Kaubanduskoja võimalused liikmete abistamisel** – Kaire Varma-Gilys (Eesti-Leedu Kaubanduskoja direktor)
- 11.30 Kohvipaus
- 12.00 **Leedu ärikultuurist** – Tõnis Vajakas (OÜ Elme Metall)
- 12.30 **Praktikute näpunäited Leedu turult ja kohalikust ärikultuurist** – Jüri Ross (AS Infotark), Aarne Sõna (OÜ QLS), Janek Part (Hawaii Express), Martin Länts (UAB Eurolines), Tauno Steinberg (UAB Laadur Baltija)
- 13.45 Küsimused, vastused

Osavõtutasu Kaubanduskoja liikmele 300 krooni ja mitteliikmele 500 krooni. Hindadele lisandub käibemaks.

EESTI LEEDU
KAUBANDUSKODA

Eesti Välisministeerium
ESTONIAN MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS

Lisainfo ja registreerimine:

VIIVE RAID • Tel: 604 0092 • E-post: viive@koda.ee

Gruusia Vabariigi peaministrit Nika Gilauri't saatev äridelegatsioon

14. septembril Kaubanduskojas

Seoses Gruusia Vabariigi peaministri Nika Gilauri ametliku visiidiga Eestisse korraldame 14. septembril algusega kell 14.10 Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Eesti-Gruusia äriseminarit ja kohtumised Gruusia firmade ning erinevate ministritega.

Päevakava

- 13.45 Registreerimine
- 14.10 Tervitussõnad:
Andrus Ansip, Eesti Vabariigi peaminister;
Nika Gilauri, Gruusia Vabariigi peaminister.
- 14.50 Peaministrid lahkuvad. Kohvipaus.
- 15.00 Äriseminar jätkub.
Sõna saavad Gruusia Kaubandus-Tööstuskoja president **Jemal Inaishvili**, majandusminister **Zurab Pololikashvili** ja põllumajanduse aseminister **Malkhaz Akishbaia**.
- 16.00 Individuaalsed kohtumised Gruusia firmadega.
- 17.00 Vastuvõtt Kojas koos Gruusia veini ja suupistetega.

Eesti ettevõtjatele on osalemine tasuta. Seminar ning vestlused toimuvad inglise keeles. Palume üritusele eelnevalt registreeruda!

Lisainfo ja registreerimine:

VIIVE RAID

Tel: 604 0092 • E-post: viive@koda.ee

Soome äripartnerina – Sina mulle, mina Sulle

15. oktoobril Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)

Sõna saavad:

- **Jaakko Kalela**, Soome Vabariigi suursaadik Eestis
- **Kristi Karelsohn**, Eesti Suursaatkond Helsingis
- **Mikael Orkomies**, Excedea
- **Jussi Kivikari**, The Finnish Fair Corporation
- **Toivo Utso**, Yritys Helsinki
- **Kalle Pedak**, Advokaadibüroo Hedman Partners
- **Kaja Tampere**, Jyväskylä Ülikool
- **Henri Enniste**, Seve Ehitus
- **Heiki Pant, Marja- Liisa Kruusimäe**, EAS

Täpsema informatsiooni programmi kohta leiata Kaubanduskoja veebilehelt: www.koda.ee sündmuste kalendrist. Pärast seminari toimub vastuvõtt Soome Suursaatkonnas Tallinnas, Kohtu tänav 4. Osavõtutasu Kaubanduskoja liikmetele 300 krooni, mitteliikmetele 450 krooni (hindadele lisandub käibemaks).

Lisainfo ja registreerimine:

EVA MARAN

Tel: 5645 1639 • E-post: eva@koda.ee

Kutsume taas osalema Elmia allhankemessil!

10.–13. novembril Jönköpingis, Rootsis

Allhankemess Elmia Subcontractor (www.elmia.se/subcontractor) on Põhja-Euroopa suurim omalaadne mess, mis hõlmab masina-, metalli-, plastmassitööstust, elektroonikat jpm. Sellel aastal osalevad Eesti ettevõtjad messil ühisstendiga juba üheteistkümnendat korda.

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda organiseerib ühisstendi B-hallis stendil B03:18, mille suurus on 73,5 m². Koostöös oma pikaajaliste partneritega pakume kompaktselt paketti, et ettevõtjal oleks võimalikult mugav ja soodne messil osaleda.

2009. aastal messil osalemise tingimused:

- esialgne hind 40 000 krooni, lisanduvad reisikulud;
- osaleja ei tohi olla maksuvõlglane või maksuvõlg peab olema ajatatud.

visioner
blir
verklighet

Elmia
Subcontractor

NORRA EUROPAS LEDANDE UNDERLEVERANTÖRSMESSA

Lisainfo ja registreerimine:

EVA MARAN

Tel: 5645 1639 • E-post: eva@koda.ee

Tom Petersi, Eric Abrahamsoni,
Esa Saarineni ja teiste juhtimisgurude
valitud soovitused just sinule -

maakondlik juhtimiskonverents

14.09 Pärnus, 17.09 Harjumaal
21.09 Kuressaares, 22.09 Paides, 23.09 Võrus
24.09 Tartus, 25.09 Rakveres

Loe lähemalt www.konverentsid.ee

EAS
Enterprise Estonia

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Nüüd on Teil võimalus leida koostööpartnereid ning uusi kliente teiste Eesti Kaubandus-Tööstuskoja liikmete hulgast, samuti saate soovi korral teha liikmesettevõtetele oma toodete või teenuste sooduspakkumisi. Huvi korral palun saatke oma koostöösoov või sooduspakkumine e-postiaadressile kadri@koda.ee. Koostöösoov või sooduspakkumine peab sisaldama järgmisi andmeid: sooduspakkumist/koostöösoovi, tegevusvaldkonda, firma nime, kontaktandmeid, aadressi, telefoninumbrit, e-postiaadressi, kontaktisiku andmeid ning pakkumise kehtivusaega. Sooduspakkumise tingimuseks on selle kehtimine kõigile Kaubanduskoja liikmetele. NB! Avaldame ainult Eesti Kaubandus-Tööstuskoja liikmete pakkumisi. Lugege koostööpakkumisi nüüd ka Kaubanduskoja veebilehel Teenused – Koostööpakkumised ja info – Liikmelt liikmele aadressil <http://www.koda.ee/?id=46026>.

Lisainfo: KADRI LIIMAL • Tel: 523 6146 • E-post: kadri@koda.ee

AMMENDE VILLA HOTELL & RESTORAN

Ammende Villa pakub Kaubanduskoja liikmetele soodustust *à la carte* toitudele ja jookidele 10% ning De luxe tubadele 20%. Pakkumine kehtib kuni 30. novembrini. Lisainformatsioon ja tellimine märksõnaga „Koda“: Ammende Villa Hotell & Restoran, Mere pst 7, 80010 Pärnu.

Pärnu rannarajooni idüllilises parkaia asuv 1905. aastal valminud Ammende Villa on stiilseim ja terviklikumalt säilinud juugendehitis Eestis. Pärast restaureerimist 1999. aastal avati villa avalikkusele ja on tänaseks üks linna kauneimaid vaatamisväärsusi ning tunnustatud hotell ning restoran. Hoone sisekujunduses leidub rohkelt peeni maalinguid, lühtreid, puulõikeid, jahitrofeesid ja originaal-juugendmööblit. Lisaks kujundavad ehtsa sajandialguse atmosfääri naturaalsed ehitusmaterjalid ja tekstiilid. Villa pakub võimalust pidada ärinõupidamisi privaatsetes ja kordumatu miljööga saalides ning salongides. Lisaväärtuse annavad tipptasemel teenindus ja kõrgelt hinnatud restoran, kus serveeritakse värsket kodumaisest toorainest valmistatud gurmeeroogi.

Lisainfo: Merit Miller, müügijuht

Tel: 447 3888 • E-post: sale@ammende.ee
www.ammende.ee

AS AIROT

Esinduskaupluses Šveitsi Kell (Šveitsi Maja Roosikrantsi 11, Tallinn) on müügil tuntud šveitsi firmade kellad – Omega, Longines, Rado, Hamilton ja Tissot. Samas lai valik pärleid ja juveelitooteid. Eesti Kaubandus-Tööstuskoja liikmetele soodushinnad -15%. Märkusõna: „Koda“. Kauplus on avatud esmaspäevast reedeni, kell 10.00–18.00.

Lisainfo:

E-post: svheitsikell@hotmail.ee • airot@airot.ee
Tel: 631 3099 • www.airot.ee

ADVOKAADIBÜROO RAUDSEPP & CO

Advokaadibüroo Raudsepp & Co on tsiviil- ja haldusõiguse valdkonnas õigusteenust osutav ettevõtte. Pakume oma klientidele kvaliteetset, asjatundlikku ja komplektset õigusteenust, mis hõlmab nii nõustamist ettevõtete igapäevase tegevusega seotud küsimustes (äriõigus, lepinguõigus), vajalike õigusdokumentide koostamist kui ka esindamist õiguslike probleemidega seotud läbirääkimistes, kohtu- ja vahekohutumenetluses ning suhtlemist riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutustega erinevate haldusõiguslike teemadega seonduvalt (sh esindusvaide- ja halduskohtumenetluses). Osutame teenust nii äriühingutele kui ka eraisikutele. Advokaadibüroo Raudsepp & Co pakub kõigile Eesti Kaubandus-Tööstuskoja liikmetele õigusteenust järgmistel soodustingimustel:

- Teenuste osutamisel 20% allahindlust tavahinnast;
- Püsiteminuse lepingu sõlmimisel kolmel esimesel kuul 1 tunni ulatuses tasuta õigusteenust.

Käesolev pakkumine kehtib 31. oktoobrini. Teenuse saamiseks palume saata e-kiri aadressil info@raudsepp.ee (märkusõnaks „Koja sooduspakkumine“), vastame hiljemalt kahe tööpäeva jooksul.

Lisainfo:

Tel: 611 6270 • www.raudsepp.ee

EESTI KUNSTIVARAMU

Ilus kingitus Eesti Kunstivaramust! Eesti 20. sajandi tuntuim ja silmapaistvaim graafik on Eduard Wiiralt. Viibides neliteist aastat eemal kodumaast, tegi Eduard Wiiralt endale ja Eestile nime rahvusvahelises graafikas. Wiiralti töödel on omaladne aura, mille annab elu- ja kunstikogemustest küllastunud vaimne tagamaa.

Meil on võimalus välja pakkuda koostöös Eesti Kunstimuuseumiga Wiiralti reprodutsioonid ehtsast portselanist tassidel kenas kinkekabis. Kokku on valikus neli erinevat teost („Lapsed“, „Lamav tiiger“, „Bajadeerid“, „Absindijoojad“). Wiiralti reprodutsioonid portselantassid kinkekabis on igati meeldejääv kingitus ja samas ka osake Eestit tutvustavast kunstist. Idamaa kalendri kohaselt on järgmine aasta saabumas tiigri aasta. Wiiralti „Lamav tiiger“ on igati tähenduslik ning ilus kingitus, millega saab üllatada kõige tore-damal moel. Võtke kindlasti ühendust ja toetame koos Eesti kunsti!

Lisainfo:

VSV Baltic Connection OÜ
Paadi 14a-49, Tallinn 10151
Keyt Väliste
Tel: 661 6920
E-post: keyt@vsbvc.eu

ABIPRINT OÜ

Lugupeetud firmajuht! Olete te kokku lugenud, kui palju teie firma aastas erinevate materjalide printimisele kulutab? Seda summat on võimalik vähendada, ilma et see kvaliteeti kuigivõrd mõjutaks. Abiprint OÜ pakub Kaubanduskoja liikmetele allahindlust -44% printerikassettide täitmisele ja laiaformaadilise väljatrükile. Pakkumine kehtib kuni 31.11.2009. Lisaks sellele pakume kõigile uutele klientidele tulevikus 12% püsिसoodustust. Meie firma loosungiks ja juhtumõtteks on maksimaalne kvaliteet. Praegu kasutab meie teenuseid üle 500 Eesti, Läti ja Soome juriidilise isiku. Aitame Teil rõõmuga trükikulusid vähendada ja oleme valmis tegema Teile personaalse pakkumise.

Lisainfo: Jevgeni Nemeržitski

Tel: 676 6466, 5551 9767
E-post: jevgeni@abiprint.ee
www.abiprint.ee

Riigihanketeated:

Gruusia

- Ehitusalaste nõustamisteenuste hange - viia läbi enne ehitustööde algust uuring, mis puudutab maa-aluste gaasimahutite ehitamist. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 25.09.2009

NATO

- Kaitsealase uuringu teostamise hange [originaalnimetus: *Long Term Requirements Study (LTRS) of Long Term Capability Requirements*]. Tähtaeg 21.09.2009
- Logistiliste teenuste hange transpordi- ja laadimisega seonduvateks töödeks (originaalnimetus: *transportation/loading and unloading services include the provision of trucks/cranes/forklifts and operators, for the year 2010 plus four additional option years*). Tähtaeg 22.09.2009

Soome

- Ostetakse kruusa, liiva, purustatud kivi ja kilustikku (originaaltekst: *hiekoitussepele kalliomurskeesta tehtynä*). Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 06.10.2009. Kood 2523
- Hangitakse haigla tarbeks invasõidukeid ja ratastoole. Tähtaeg 19.10.2009. Kood 2524
- Põllutöömšina hange (*1 kpl harvesterin*). Tähtaeg 09.10.2009. Kood 2525

- Piimatoodete hange perioodile 01.01.2010–31.12.2011. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 02.10.2009. Kood 2526

- Ostetakse 2010. aasta perioodiks pesemis- ja puhastusvahendid (*Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin*). Tähtaeg 12.10.2009. Kood 2527

- Eelteade: kaugküttetorude ostmise kohta (*kaukolämpöelementtien hankinta*). Hanke kavandav alguskuupäev 01.01.2010. Kood 2528

- Ostetakse saeveskitooteid ja ehitusplaate. Tähtaeg osalemistaotluste esitamiseks 14.10.2009. Kood 2529

- Eelteade mööbli hankimise kohta (kontorimööbel, toolid jms). Kood 2530

Läti

- Otsetakse mitmesuguseid toiduaineid – liha, lihatooted, kalatooted ja -konservid, piimatooted, jahu ja tangained, puuviljad, köögiviljad, loomsed ja taimsed õlid ja rasvad jt. Tähtaeg osalemistaotluste esitamiseks 15.10.2009. Kood 2531

- Ortopeediliste implantaatide hange. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 19.10.2009. Kood 2532

- Arhitektuuri-, ehitus-, inseneri- ja ehitusjärelvalveteenuste hange. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 20.10.2009. Kood 2533

- Hangitakse järgmisi tooteid: jalgrattaid, hoiu/säilitusüksusi, sissemakseautomaate. Tähtaeg 20.09.2009. Kood 2534

- Hangitakse järgmisi tooteid: muutmälu (RAM), magnetkettaid, protsessoreid. Tähtaeg osavõtutaotluste esitamiseks 08.10.2009. Kood 2535

- Teenuste hange: digitaalkaardistusteenused, metsade inventeerimisteenused, andmebaasi- ja operatsioonitarkvara arendusteenused. Tähtaeg 05.10.2009. Kood 2536

Rootsi

- Hangitakse madratseid ja õhkmadratsaid. Tähtaeg 09.10.2009. Kood 2537

- Kontorimööbli hange. Tähtaeg 30.09.2009. Kood 2538

Vaata kõiki kehtivad hanketeateid meie veebilehelt www.koda.ee ▶ teenused ▶ valik riigihanketeateid.

Täpsem info:

LEA AASAMAA

Tel: 604 0090

E-post: lea@koda.ee

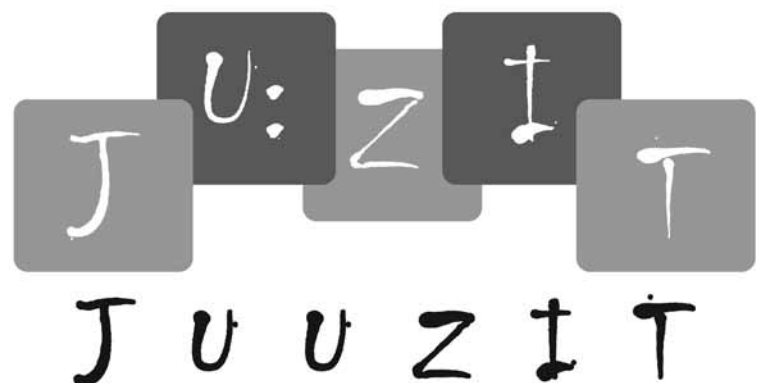
IT PÜSIKULUD ALLA!

80%

IT halduse funktsionaalsusest

20%

hinnaga

tel: 681 6201

www.juuzit.com

Oktoobri lõpuni liitumine **TASUTA!**

Koostööpakkumised:

- Ungari ettevõtte, mis tegutseb plastsurvevalu toodete (*plastic injection moulding*) ja elektroonika monteerimisega, otsib allhanketööde tegemise võimalusi.
Kood 2009-08-26-028
- Rumeenia firma, mis on spetsialiseerunud kondiitritoodetele (muffinid, koogid, küpsised), otsib partnerit vahenduseks, ühissetteviitluseks ja alltöövõtuks.
Kood 2009-08-26-016
- Türgi ettevõtte, mis tegeleb köögivarustuse ja veepuhastusega, otsib vahendajat, ühissetteviitluse võimalust või agenti/esindajat Euroopas.
Kood 2009-08-26-006
- Hispaania firma, mille kaupadeks on erinevad põrandakatteplaadid (sh kõrgkvaliteetsed portselan- ja marmorplaadid), otsib vahendajat või esindajat.
Kood 2009-08-25-011
- Rumeenia firma, mis kasvatab, kogub ja töötleb maitse- ning ravimtaimi, otsib koostööd hulgi müügi ettevõtetega.
Kood 2009-08-25-007
- Hispaania firma pakub valmistoite *catering*-firmadele (supid, kastmed, kondiitritooted, kreemid, siirupid) ja on huvitatud koostööst Eesti ettevõtjatega.
Kood 2009-08-25-004
- Rumeenia firma pakub ja otsib vahendusteenust vanaraua ja sorteeritud prügi ümbertöötlemise valdkonnas.
Kood 2009-08-25-001
- Rumeenia ettevõtte, mis on spetsialiseerunud koduste dekoratiiv-keramikatoodete valmistamisele (nikerdused, potid, vaasid, savitaldrikud jmt) otsib vastastikust koostööd ja/või edasimüüjat.
Kood 2009-08-24-018
- Türgi firma, mille toodanguks on erinevad boilerid, paagid ja kütteelemendid, otsib vahendajat ning võimalusi logistilise koostöö kokkulepeteks. Samuti pakub allhanketööde tegemise võimalust.
Kood 2009-08-24-015
- Poola tootja otsib edasimüüjat või kontakti ehituspoodidega, et pakkuda savitelliseid, erinevaid kive, keraamilisi ornamenttooteid ja muud (kodu)keramikat.
Kood 2009-08-24-004
- Rumeenia firma otsib kogemustega partnerit koostööks, et arendada Bukaresti lähistel hästitoimivat ja kõrgetasemelist jahiparki (350 hektarit, 2 järve, 150 ha põldu, 200 ha metsa).
Kood 2009-08-21-007
- Poola firma, mis pakub erinevat tarkvara (tootmine, tootmisliinid ja tehnoloogia), otsib esindajat või allhanketöid.
Kood 2009-08-19-027
- Rootsi ettevõtte, mis pakub puidust pakkela-hendusi tööstusele, otsib pakke- ja komponentide ja puidust profiilide tootjat.
Kood 2009-08-18-049
- Taani valgeks värvitud männipuidust disain-aiamööbli tootja otsib kvaliteedile orienteeritud allhanketööde teostajat.
Kood 2009-08-18-041
- Iisraeli ettevõtte, mis tegeleb telefonisüsteemide tarkvara ja riistvara süsteemide ehitamisega, (*VoIP, Asterisk-savvy system integrators*) otsib edasimüüjat.
Kood 2009-08-17-013
- Itaalia veinitootja (punane, valge ja roosa viinamarjavein) otsib vahendajat.
Kood 2009-08-14-004
- Iisraeli firma pakub professionaalset heebrearinglise-heebrea tõlketeenust juriidilises, finants- ja ärivaldkonnas (sh lepingud, sertifikaadid, äridokumentid, ka veebilehed), samuti tõlketeenus väiksematel ärikohtumistel.
Kood 2009-08-31-001
- Iisraeli import- ja jaemüügifirma otsib polsterdatud mööbli, peamiselt nahkdiivanite tootjat (polsterdatud diivanid, tugitoolid, ka raamaturiiulid, kohvilauad jm elutoamööbel).
Kood 2009-08-31-002
- Valgevene puidutöötlemisfirma pakub hulgi mööblielemente ning puitmajaosi ja karkasse.
Kood 2009-08-31-003

Vaata lisainfot Kaubanduskoja tasuta partnerotsinguteenustest ja koostööpakkumiste loetelu veebilehelt www.koda.ee ▶ teenused ▶ koostööpakkumised ja info-teenused (ülevaade partnerotsinguteenustest) ▶ viimased koostööpakkumised (loetelu pakkumistest).

Täpsem info:

ANNIKA METSALA

Tel: 604 0091

E-post: annikam@koda.ee

Õnnitleme septembrikuu juubilare!

65

EESTI TALLEKS AS
liige alates 1982

PTA GRUPP AS
liige alates 1946

30

MAINOR AS
liige alates 1987

20

ADVOKAADIBÜROO
TAPIO KINANEN OÜ
liige alates 2005

BACULA AS
liige alates 1999

ELI OÜ
liige alates 2000

EMI EWT IDA-LÄÄNE
KOOLITUS AS
liige alates 1992

NURMIKO AS
liige alates 1991

15

BRONTE OÜ
liige alates 2001

CADI EESTI OÜ
liige alates 1997

CEMICEST OÜ
liige alates 2002

EESTI TEMPLITEHAS OÜ
liige alates 2000

FEIN-ELAST ESTONIA OÜ
liige alates 1998

FOCUS EESTI AS
liige alates 2001

HELVETIA BALTI
PARTNERITE OÜ
liige alates 2000

LANDHOLDER AS
liige alates 1998

MAXIT ESTONIA AS
liige alates 1996

MNC TRANSPORT OÜ
liige alates 2001

NG INVESTEERINGUD OÜ
liige alates 1998

POLARTEK OÜ
liige alates 2008

SAARTE LIINID AS
liige alates 1994

SALUTAGUSE
PÄRMITEHAS AS
liige alates 1995

SYNTEMA AS
liige alates 1997

TAPROBAN AS
liige alates 1998

TNT EXPRESS
WORLDWIDE EESTI AS
liige alates 1998

TST OÜ
liige alates 1998

UNIMAK GRUPP OÜ
liige alates 1997

10

ANU AIT OÜ
liige alates 2003

ARHIIVIKESKUS AS
liige alates 2004

CELANDER EHTUS OÜ
liige alates 1999

HAMMERJACK OÜ
liige alates 2004

HANSA MEDICAL OÜ
liige alates 2004

HANSACOM OÜ
liige alates 2001

HANSAS PLAADITURG AS
liige alates 2007

ME GROUP BALTIC OÜ
liige alates 2001

MONTERAY HOLDINGS OÜ
liige alates 2007

OESTERGAARD JA JOOST OÜ
liige alates 2009

PAMBOS HOLDINGS OÜ
liige alates 2007

POWERSTEEL OÜ
liige alates 2001

TALLINNA
TÖÖSTUSHARIDUSKESKUS
liige alates 1999

TAMREX OHUTUSE OÜ
liige alates 2000

TÄNAPÄEV AS
liige alates 2003

VARA SAEVESKI OÜ
liige alates 2001

Ettevõtte tõeste andmete esitamine kiirendab infovahetust!

Head liikmesettevõtete juhid, finantsdirektorid, pearaamatupidajad ja juhiabid! Palume Kojale edastada koheselt aadressandmete jm Teie ettevõtte andmeid puudutavad muudatused.

Oma ettevõtte kohta tõeste andmete esitamine parandab kindlasti mõlemasuunalist kiiret infovahetust. Väga olulise tähtsusega on Koja poolt õige info edastamine koostööpartnereid otsivatele ettevõtjatele. Seda saame teha aga ainult tõeste andmete olemasolul (aadress, telefoni- ja faksinumber, e-postiaadress). Samuti ootame operatiivset infot likvideerimiste, ühinemiste ja muude muudatuste kohta. Liikmetel on ka endal võimalus ise oma andmeid parandada meie veebilehel www.koda.ee liikmete siseveebis.

Küsimuste korral palun võtke meiega ühendust! Teie küsimustele vastab hea meelega meie kliendisuhete spetsialist Virve Pronin.

Lisainfo:

VIRVE PRONIN

Kliendisuhete spetsialist

Tel: 533 10001 • 604 0086 • 604 0060

E-post: virve@koda.ee

Tasuta ID-kaardi koolitused

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja projekti „Mentoripõhine e-õpe“ raames viib BCS Koolitus alates juunikuust läbi tasuta koolitused kõigile ettevõtlikele inimestele.

- Kasutage võimalust saada oma töötajatele tasuta koolitus.
- Koolitus tuleb Teie ettevõttesse kohale!
- E-õppe materjalid nii eesti kui vene keeles.

Koolitus annab praktilised oskused e-keskkonnas olevate teenuste turvaliseks kasutamiseks ja ID-kaardiga või Mobiili-IDga digiallkirjastamiseks.

Käsitletavad teemad:

- turvaline autentimine,
- praktiline dokumendi allkirjastamine ID-kaardi või Mobiili-IDga,
- ülevaade olulisematest avalikest ja ettevõtete e-teenustest.

Koolituse õppevorm on mentoripõhine e-õpe. Koolitusklassis on kohal mentor-koolitaja, kes abistab küsimuste tekkimise korral. E-õppematerjal sisaldab videoklippe, teste ja praktilisi harjutusi ning on nii eesti- kui venekeelne. Mobiilne arvutiklass tuuakse Teie ettevõttesse kokkulepitud ajal

kohale, kui teil on vähemalt 40 inimest, kes soovivad läbida ID-kaardi koolituse. Koolitus võtab aega 2–4 akadeemilist tundi ja igauks saab valida endale sobiva tempo. Ka üksikutele soovijatele palume oma soovist teada anda.

NB! Selleks, et koolituse käigus saaks praktiliselt läbi teha digiallkirjastamise, tuleb koolitusele kindlasti kaasa võtta ID-kaart või Mobiili-ID koos pin1 ja pin2-ga.

Koolitusele registreerumine toimub läbi ettevõtte kontaktisiku. Registreerimiseks saatke e-kiri aadressile ekoolitus@bcs.ee.

Koolitusele registreerumine toimub läbi ettevõtte kontaktisiku. Registreerimiseks saatke kiri e-postiaadressile ekoolitus@bcs.ee.
Lisage kindlasti • sobivaim koolitusaeg • koolitusest huvitatud töötajate arv.

Lisainfo:

Piret Salmistu
Kaubanduskoja turundusdirektor
E-post: piret@koda.ee • Tel: 604 0060

Piret Elm
BCS Koolituse projektijuht/õpetaja
E-post: piret.elm@bcs.ee • Tel: 699 8155

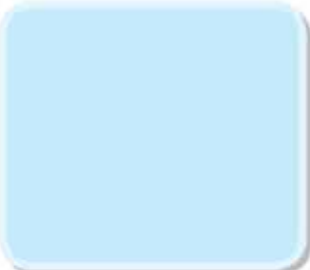
20 Baltic Computer Systems
aastat Eesti turul!

BCS KOOLITUS

BCS INFRA

Arvutikoolitused spetsialistidele ja kasutajatele

IT hooldus intsidentide lahendamisesest infohalduseni

Suurte koolitusprojektide juhtimine

Eksamikeskus

F-Secure Tugikeskus

Konsultatsioon Tehniline tugi

Mentor e-öpe

Infoturbelahendused IT turvaaudit

Meie partnerid: Microsoft, F-Secure, IBM, Vaata Maailma, Tiigrihüpe, Eesti Kaubandus-Tööstuskoda

Baltic Computer Systemsi sünnipäevapidustuste lõpus loosime oma klientide vahel välja **VÄÄRT ROLLERI**. Täpsemad loosimistingimused on kirjas meie veebis www.bcs.ee

